

MAETERLINCK, MAURICE, HULTENBERG, HUGO

**Fågel blå : feeri i fem akter och tio tablåer,
uppfördt första gången i Moskva d. 30 sept.
1908 : bemynd. övers. af Hugo Hultenberg.**

Stockholm
1910

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

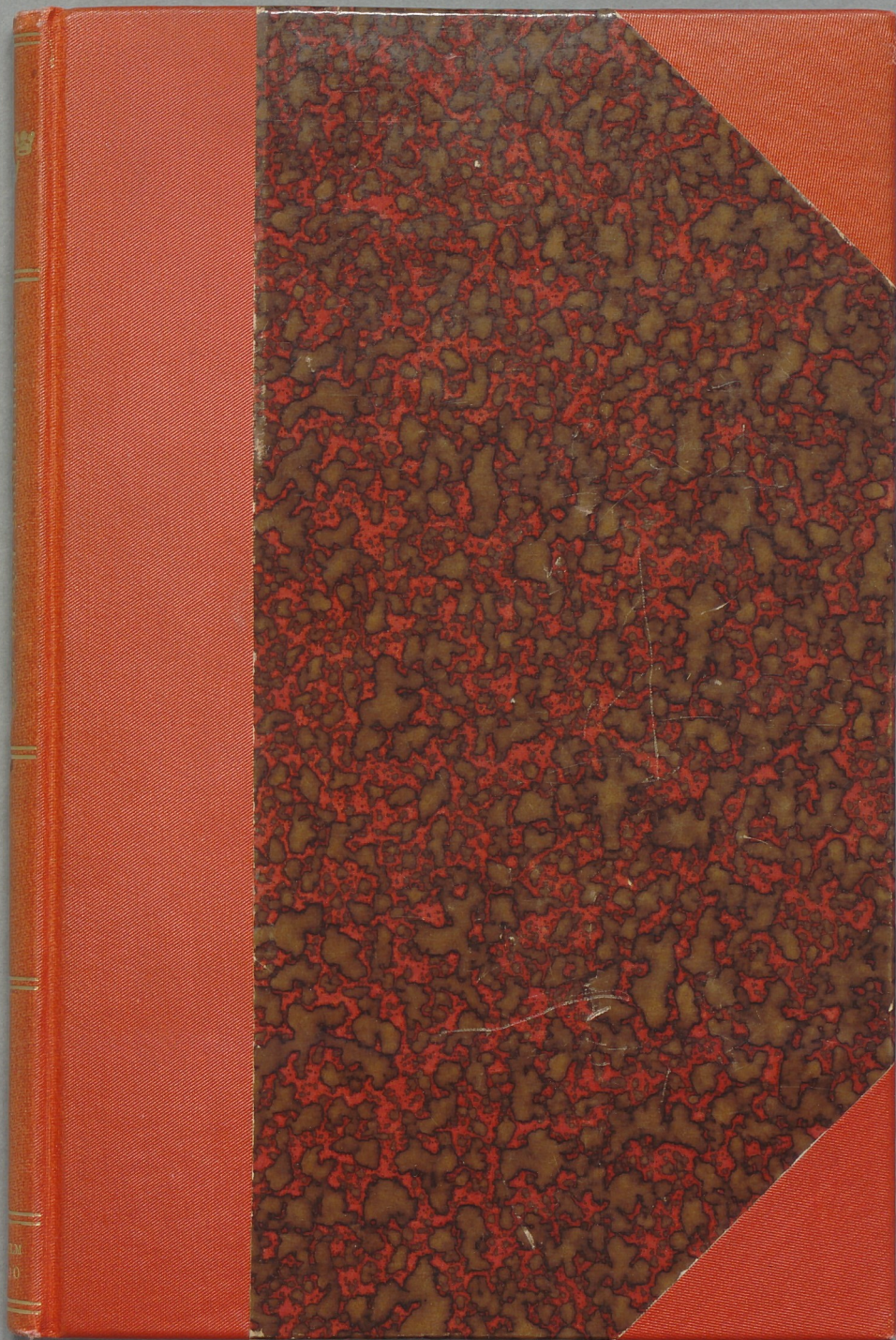
Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> eller boken.

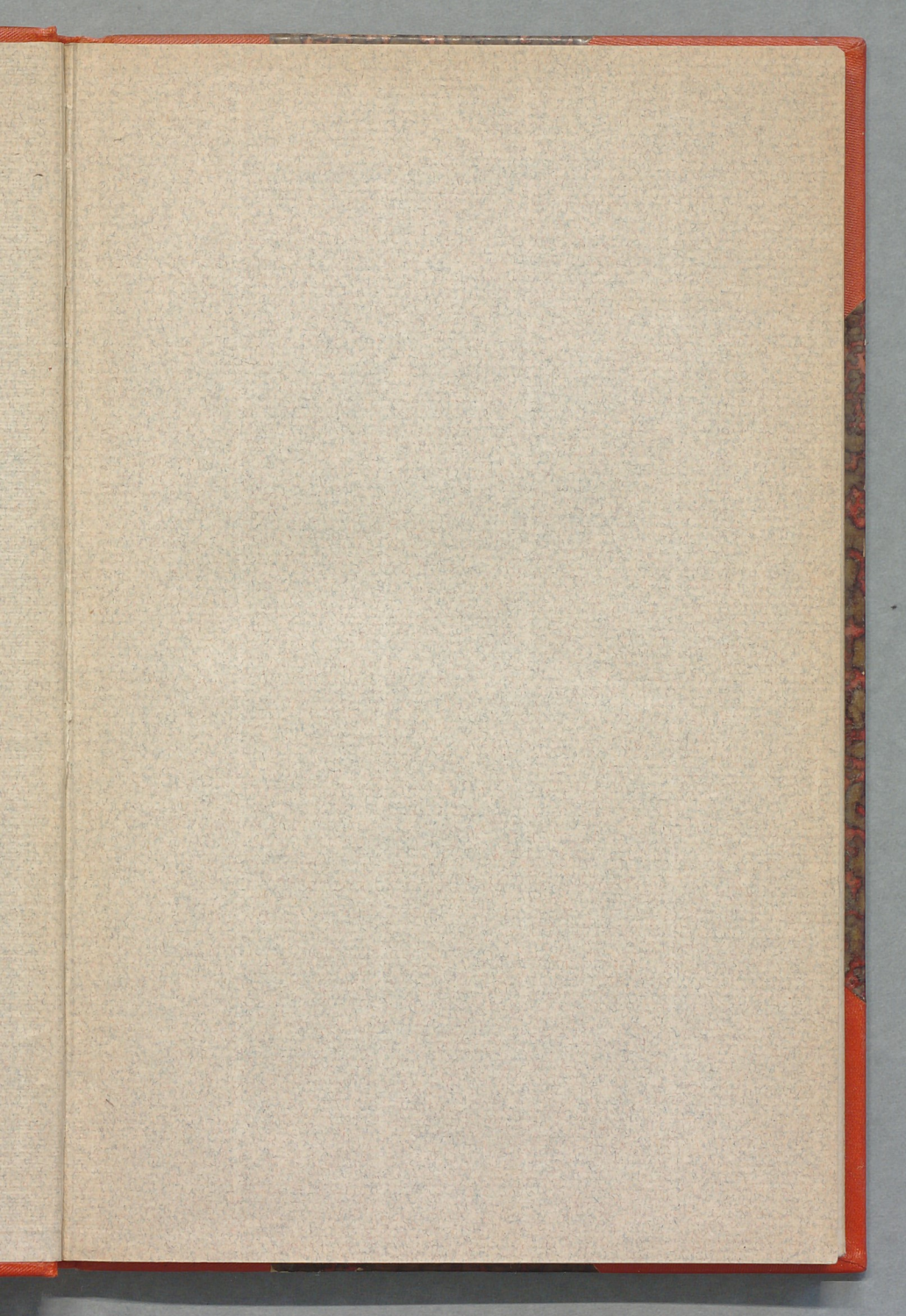
- <http://search.books2ebooks.eu/>

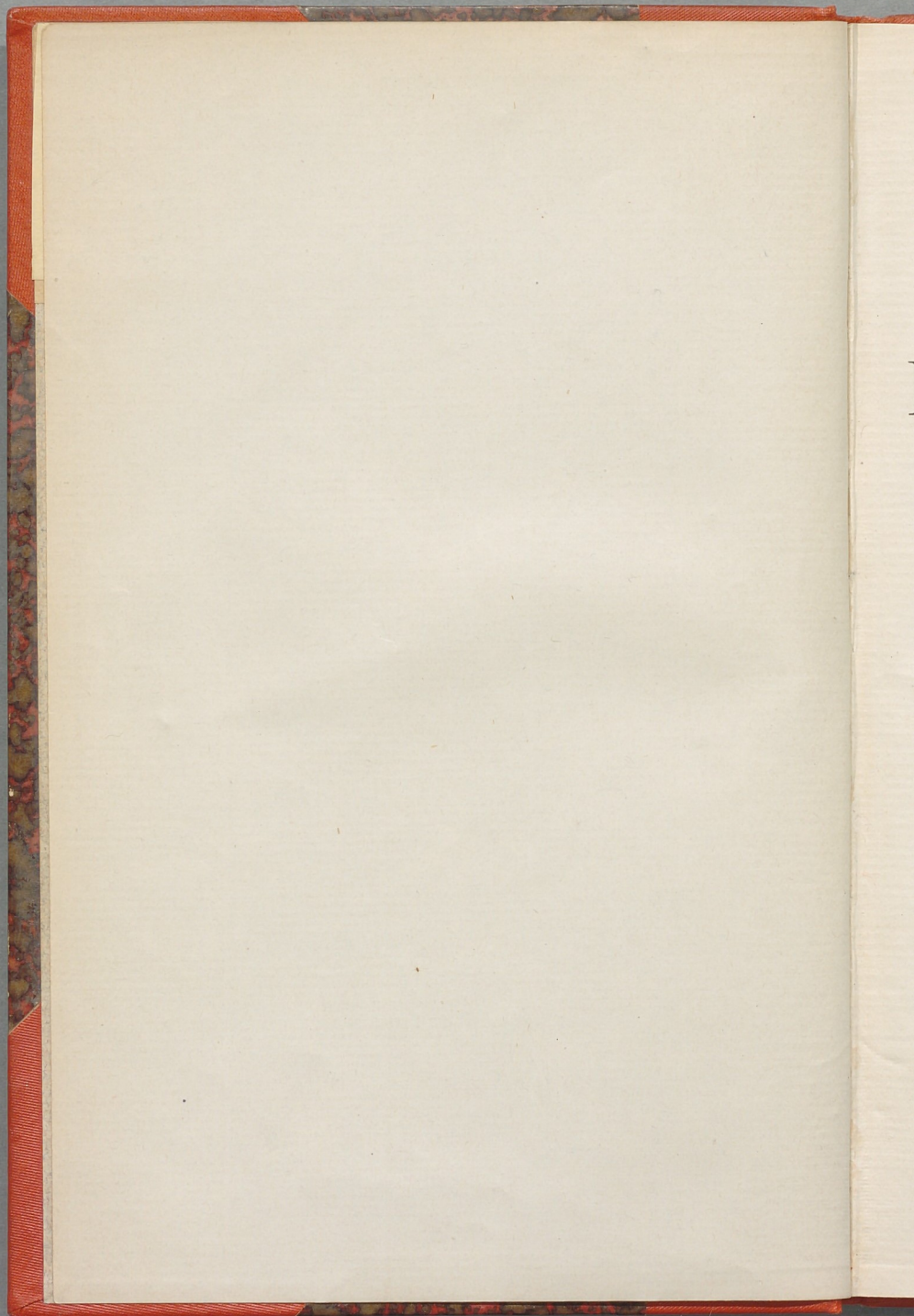

Kungl. Biblioteket
STOCKHOLM

Vitt. Utl.

Dram.

MAURICE MAETERLINCK

FÅGEL BLÅ

FEERI I FEM AKTER OCH TIO TABLÅER

UPPFÖRDT FÖRSTA GÅNGEN I MOSKVA D. 30 SEPT. 1908

BEMYNDIGAD ÖFVERSÄTTNING

AF

HUGO HULTENBERG

STOCKHOLM

P. A. NORSTEDT & SÖNERS FÖRLAG

A faint, embossed circular seal or stamp is visible at the bottom center of the page, partially overlapping the publisher's name.

STOCKHOLM
KUNGL. HOFBOKTR. IDUNS TRYCKERI-A.-B.

1910

[102228]

Kostymer.

TYLTYL. Som Tummeliten i Perraults sagor: små högröda knäbyxor, kort, blekblå jacka, hvita strumpor, skor eller kängor af gult läder.

MYTYL. Som Gretchen eller också som den lilla Rödlufvan.

LJUSET (ung kvinnogestalt). Klädning i månfärg, d. v. s. blekt guld med silfverreflexer, glittrande tyll i strålplissering, etc. Nygrekisk eller anglo-grekisk stil à la Walter Crane eller till och med mer eller mindre ren empire. — Kort lif, bara armar, etc. — På hufvudet: någon sorts diadem eller lätt krona.

FÉEN BÉRYLUNE, MOR BERLINGOT. Tiggargummornas häfdvunna dräkt i féesagorna. Man kan i första akten utelämna féens förvandling till prinsessa.

PAPPA TYL, MAMMA TYL, FARFAR TYL, FARMOR TYL. De tyska böndernas och vedhuggarnas traditionella dräkter i Grimms sagor.

TYLTYLS SYSKON. Variationer af Tummeliten-kostymen.

TIDEN. Tidens klassiska dräkt: vid, svart eller mörkblå mantel, långt, vitt skägg, lie, timglas.

NATTEN (kvinnogestalt). En veckrik, svart, mystiskt stjärnströdd klädnad med skiftningar i guldbrunt. Mörka dok, vallmor, etc.

MOR BERLINGOTS LILLA DOTTER. Ljust, glänsande hår, lång, hvit klädning.

HUNDEN. Röd frack, hvita knäbyxor, lackerade stöflar, blankhatt; om John Bull-kostymen påminnande dräkt.

KATTEN. Mästerkattens kostym: pudrad peruk, trekantig hatt, himmelsblå frack, snedt utstickande värja, etc.

Dessa båda personers hufvuden böra vara endast helt lätt animaliserade.

IV

BRÖDET. Praktfull paschadräkt. Vid, karmosinröd, guldstickad siden- eller sammetsmantel. Stor turban. Kroksabel. Våldig mage, rödt och mycket pussigt ansikte.

SOCKET. Sidendräkt liknande eunuckernas, hälften hvit och hälften blå för att påminna om de franska sockertopparnas omslag. Hufvudbonad som seraljväktarne.

ELDEN. Röd trikå. Cinnoberfärgad, gulfodrad mantel med många skiftningar. Ägrett af mångfärgade lågor.

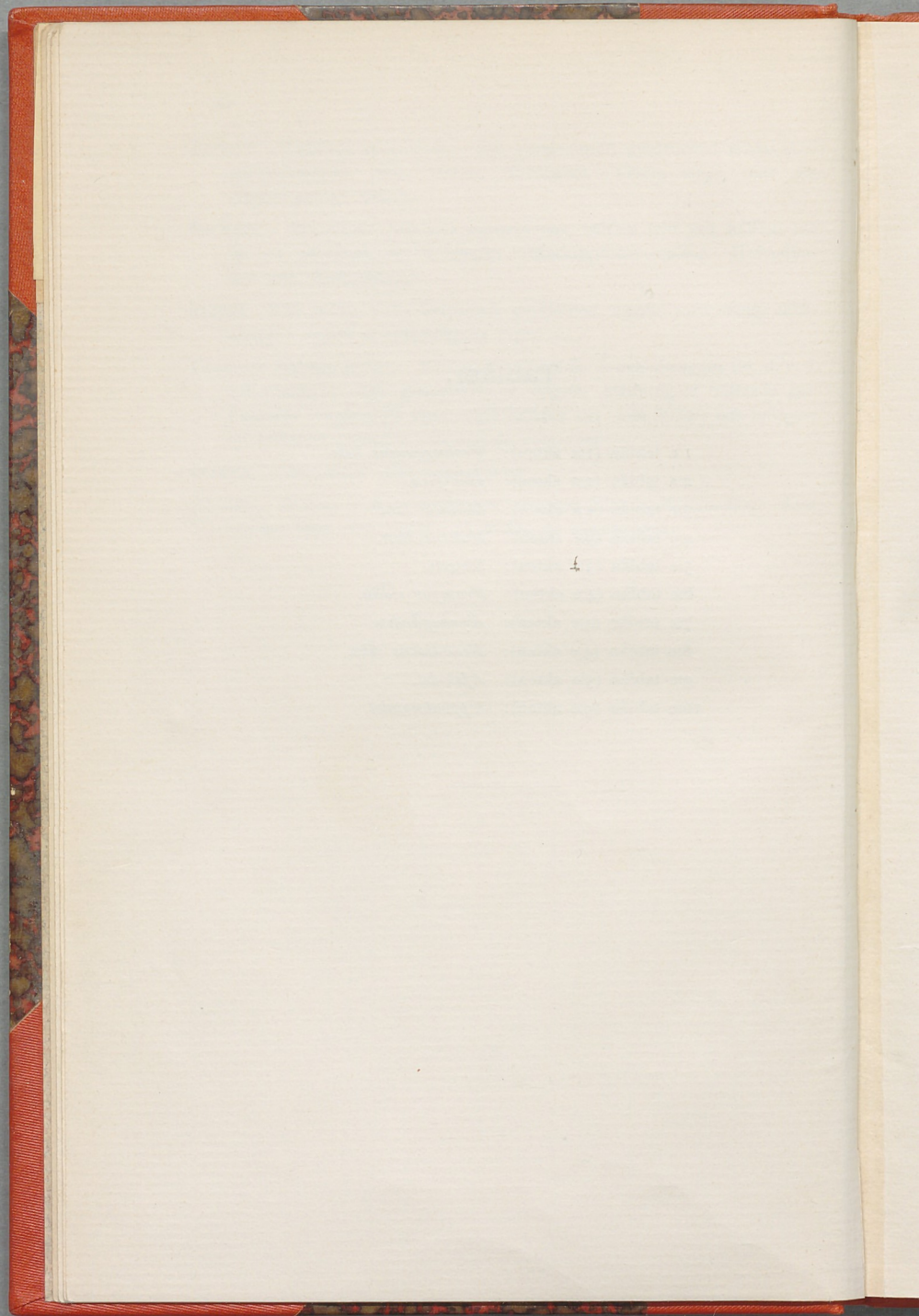
VATTNET (kvinnogestalt). Klädning i färg från Åsnehudssagans tid, d. v. s. blåskimrande eller genomskinligt sjögrön klädning af böljande gas, likaledes i nygrekisk eller anglo-grekisk stil men vidare och luftigare. På hufvudet blommor och sjögräs eller vass.

DJUREN. Folkdräkter eller bondekläder.

TRÄDEN. Dräkter i olika skiftningar af grönt eller i trädstamsfärg. Som attribut blad eller kvistar, på hvilka de kännas igen.

Tablåer.

- 1:a tablån (1:a akten): *Vedhuggarens hem.*
2:a tablån (2:a akten): *Hos féen.*
3:e tablån (2:a akten): *Minnets land.*
4:e tablån (3:e akten): *Nattens slott.*
5:e tablån (3:e akten): *Skogen.*
6:e tablån (4:e akten): *Framför ridån.*
7:e tablån (4:e akten): *Kyrkogården.*
8:e tablån (4:e akten): *Framtidens rike.*
9:e tablån (5:e akten): *Afskedet.*
10:e tablån (5:e akten): *Uppvaknandet.*
-

Personer.

TYLTYL.

MYTYL.

LJUSET (framställs som en ung
och skön jungfru).

FÉEN BÉRYLUNE.

MOR BERLINGOT.

PAPPA TYL.

MAMMA TYL.

FARFAR TYL.

FARMOR TYL.

TYLTYLS BRÖDER. } Döda.

TYLTYLS SYSTRAR. }

TIDEN.

NATTEN (en gammal kvinna).

MOR BERLINGOTS LILLA DOTTER.

HUNDEN (Tylo).

KATTEN (Tylette).

BRÖDET.

SOCKRET.

ELDEN.

VATTNET (kvinnogestalt).

VARGEN.

SVINET.

OXEN.

KON.

TJUREN.

FÅRET.

KANINEN.

HÄSTEN.

EKEN.

ALMEN.

BOKEN.

LINDEN.

GRANEN.

CYPRESSEN.

KASTANJEN.

MURGRÖNAN.

POPPELN.

PILEN.

STJÄRNOR, SJUKDOMAR, MÖRKER O. S. V.

S
ligt,
brinn
lare o
sida o
under
en ru
innan
med
upp t
darna

s
n
s
n
t
s
P
n
s

TYL
MYT
TYL
MYT
TYL
MYT

FÖRSTA AKTEN.

Första tablån.

Vedhuggarens hem.

Scenen föreställer det inre af en vedhuggares stuga, — enkelt, landtligt, men icke torftigt. Öppen spis, i hvilken en vedbrasa håller på att brinna ut. Kökssaker, skåp, brödbinge, lodklocka, spinnrock, vattenbehållare o. s. v. På ett bord en tänd lampa. Nedanför skåpet, på hvar sin sida om detta, ligga en hund och en katt hoprullade och sofva med nosen under svansen. Mellan dem en stor blå och hvit sockertopp. På väggen en rund bur med en turturdufva. I bakgrunden två fönster med stängda innanluckor. Under ett af fönsterna en pall. Till vänster förstudörren med en stor klinka. Till höger en annan dörr. En trappa, som leder upp till vinden. Likaledes till höger två små barnsängar. Vid hufvudgärdarna stolar, på hvilka kläder ligga omsorgsfullt hopvikta.

(När ridån går upp, ligga Tytyl och Mytyl försänkta i djup sömn i sina små sängar. Mamma Tyl stoppar om dem en sista gång, lutar sig ned öfver dem, betraktar dem en stund och vinkar åt pappa Tyl, som sticker in hufvudet genom dörren. Mamma Tyl lägger fingret på munnen för att åläggas honom tystnad, släcker lampan och går ut på tå till höger. — Scenen är mörk en liten stund. Därefter börjar ett småningom tilltagande ljus sila sig in genom fönsterluckorna. Lampan på bordet tänder sig af sig själf, men lågan har en annan färg, än när mamma Tyl släckte den. De båda barnen tyckas vakna och sätta sig upp.)

TYLTYL. Mytyl?

MYTYL. Tytyl?

TYLTYL. Sofver du?

MYTYL. Gör *du*? . . .

TYLTYL. Ne-*ej*, inte sofver jag. Jag talar ju med dig . . .

MYTYL. Är det jul nu, säg? . . .

- TYLTYL. Inte än. Det är i morgon. Men jultomten kommer inte till oss i år...
- MYTYL. Hvarför det?...
- TYLTYL. Jag hörde mamma säga, att hon inte hade hunnit gå till sta'n och underrätta honom... Men nästa år kommer han...
- MYTYL. Är det långt till nästa år?
- TYLTYL. Åja, det dröjer allt... Men till de rika barnen kommer han i natt...
- MYTYL. Gör han?...
- TYLTYL. Nej se, mamma har glömt att släcka lampan!... Nu vet jag, hvad vi ska göra...
- MYTYL. ?...
- TYLTYL. Vi stiger opp...
- MYTYL. Det får vi inte...
- TYLTYL. Det är ju ingen, som ser det... Titta på fönsterluckorna!
- MYTYL. Hvad det lyser!...
- TYLTYL. Det är ljusen från festen.
- MYTYL. Hvilken fest?
- TYLTYL. Midt emot, hos de rika barnen. Det är julgranen. Vi öppnar luckorna...
- MYTYL. Bara vi törs?...
- TYLTYL. Joo då, vi är ju ensamma... Hör du musiken?... Vi stiger opp...
- (De båda barnen hoppa ur sängarna, springa fram till det enskilda fönstret, stiga upp på pallan och slå upp fönsterluckorna. Ett starkt ljussken tränger in i rummet. Barnen titta nyfiket ut.)
- TYLTYL. Vi kan se alltsammans!...
- MYTYL, som bara har ett litet hörn af pallan. Jag ser inte...
- TYLTYL. Det snöar!... Där kommer två ekipage med sex hästar!...
- MYTYL. Tolf små gossar stiger ur!...

- kom. TYLTYL. Så dum du är!... Det är små flickor...
 MYTYL. De har byxor...
 TYLTYL. Du förstår dig inte på det... Knuffa mig inte så där!...
- hade m... MYTYL. Jag har inte rört dig.
 TYLTYL, som har hela pallen för sig själf. Du tar hela platsen...
 MYTYL. Jag har ju ingen plats alls!...
- arnen TYLTYL. Tyst, jag ser granen!...
 MYTYL. Hvilken gran?...
 TYLTYL. Julgranen förstås!... Du tittar på väggen!...
- n!... MYTYL. Ja, när jag inte kan se något annat...
 TYLTYL, ger henne en liten smula plats på pallen. Så där!...
 Är du nöjd nu?... Jag vill tro du har den bästa platsen... Där har de ljus, du!
- nster- MYTYL. Hvad gör de där, som ställer till så mycket väsen?...
- TYLTYL. Det är ju musikanter.
 MYTYL. Är de onda för något?...
 TYLTYL. Nej, men det är tröttsamt.
 MYTYL. Där kommer en vagn till med hvita hästar!...
- ir jul TYLTYL. Var tyst!... Titta där, du!...
 MYTYL. Hvad är det som hänger på grenarna och glänser som guld?...
- n?... TYLTYL. Det är leksaker, du!... Sablar och bössor och soldater och kanoner...
 MYTYL. Och dockor, säg? Har de inte hängt dit några dockor?
- det ens t stark TYLTYL. Dockor?... Asch, inte är de roade af sådant dumt skräp...
 MYTYL. Och hvad är det allt för något, som står rundt omkring på bordet?...
- ... TYLTYL. Kakor, frukt, gräddtårter...
 MYTYL. Det har jag ätit en gång, när jag var liten...

- TYLTYL. Jag också. Det är godare än bröd, men man får för litet...
- MYTYL. *De* har inte för litet... Hela bordet är fullt... Ska de äta dem?...
- TYLTYL. Ja visst. Hvad skulle de annars göra med dem?...
- MYTYL. Hvarför äter de inte opp dem genast?...
- TYLTYL. För att de inte är hungriga...
- MYTYL, förvånad. Inte hungriga?... Hur så?...
- TYLTYL. De äter, när de vill...
- MYTYL, misstroget. Hvar enda dag?...
- TYLTYL. Det säges det.
- MYTYL. Ska de äta opp alltsammans? Ska de inte ge bort något?
- TYLTYL. Till hvem då?...
- MYTYL. Till oss...
- TYLTYL. De känner oss inte...
- MYTYL. Om vi skulle be dem?...
- TYLTYL. Det går inte an.
- MYTYL. Hvarför då?...
- TYLTYL. För att det är förbjudet.
- MYTYL, klappar i händerna. Å, hvad de är vackra!...
- TYLTYL, hänförd. Och hvad de skrattar!...
- MYTYL. Och de små, som dansar!...
- TYLTYL. Ja, ja, vi ska dansa också!... (De hoppa och stampa af glädje på pallen.)
- MYTYL. O, hvad det är roligt!...
- TYLTYL. Nu får de kakor!... De får röra vid dem!... De äter! De äter! De äter!...
- MYTYL. De minsta också!... De får två, tre, fyra!...
- TYLTYL, utom sig af glädje. O, det är godt!... Hvad det är godt! Hvad det är godt!...
- MYTYL, låtsas räkna kakor. Jag har fått tolf!...

TYLTYL. Och jag fyra gånger tolf!... Men du skall få smaka mina.

(Det knackar på stugans dörr.)

TYLTYL, plötsligt återkommen till verkligheten och förskräckt. Hvad är det?...

MYTYL, förfärad. Det är pappa!...

(Då de icke strax öppna, ser man den stora klinkan gnisslande lyfta sig af sig själf. Dörren öppnas på glänt för en liten grönklädd gumma med en röd hätta på hufvudet. Hon är puckelryggig, halt och enögd. Näsan och hakan gå ihop, och hon stödjer sig lutande på en staf. Det är intet tvifvel om att det är en fé.)

FÉEN. Har ni här den ört, som sjunger, eller den fågel, som är blå?...

TYLTYL. Vi har örter, men ingen som sjunger...

MYTYL. Tylyl har en fågel.

TYLTYL. Men den kan jag inte ge bort...

FÉEN. Hvarför det?

TYLTYL. För det är min.

FÉEN. Ja, det är ett skäl, det är visst och sant. Hvar är den där fågeln?...

TYLTYL, pekar på buren. Där i buren...

FÉEN, sätter på sig sina brillor för att taga fågeln i betraktande.

Den vill jag inte ha. Den är inte nog blå.

Ni får lof att gå ut och söka den jag behöfver.

TYLTYL. Men jag vet inte, hvar den är...

FÉEN. Inte jag heller. Det är för den skull, vi måste söka den. Strängt taget kan jag undvara örten, som sjunger, men Fågel blå måste jag nödvändigt ha. Jag skall ha honom till min lilla dotter, som är mycket sjuk.

TYLTYL. Hvad fattas henne då?...

FÉEN. Det vet vi inte riktigt. Hon skulle vilja bli lycklig...

TYLTYL. Aha?...

FÉEN. Vet ni hvem jag är?

TYLTYL. Ni är lite lik mor Berlingot, som bor här bredvid...

FÉEN, plötsligt förargad. Å, visst inte... Det finns ingen likhet... Det är just skönt!... Jag är féen Bélylune...

TYLTYL. Åhå, godt...

FÉEN. Ni måste genast ge er af.

TYLTYL. Följer ni med oss?

FÉEN. Det är mig alldeles omöjligt för min soppa, som jag satte på i morse och som genast kokar öfver, om jag är borta mer än en timme... (Hon pekar först på taket, sedan på spisen och slutligen på fönstret.) Vill ni gå ut den här vägen eller den där vägen eller den där vägen?...

TYLTYL, pekar blygt på dörren. Jag skulle helst vilja gå ut genom den...

FÉEN, åter plötsligt förargad. Det är alldeles omöjligt, och det är en odräglig vana, människorna har... (Hon pekar på fönstret.) Vi ska gå ut den här vägen... Nåå?... Hvad väntar ni på?... Kläd på er med detsamma... (Barnen lyda och kläda sig skyndsamt.) Jag skall hjälpa Mytyl...

TYLTYL. Vi har inga skor...

FÉEN. Det gör ingenting. Ni ska få en liten förtrollad hatt. Hvar har ni era föräldrar då?...

TYLTYL, pekar på dörren till höger. De är där inne. De soffer...

FÉEN. Och er farfar och farmor?

TYLTYL. De är döda...

FÉEN. Och era små syskon... Ni har väl några sådana också?...

TYLTYL. Jaa. Tre små bröder...

MYTYL. Och fyra små systrar...

FÉEN. Hvar är de?...

TYLTYL. De är också döda...

FÉEN. Vill ni återse dem?

TYLTYL. Ack ja!... Visa oss dem!...

FÉEN. Jag har dem inte i min ficka... Men det passar ju förträffligt. Ni ska få återse dem, när ni färdas genom Minnets land. Det ligger på vägen till Fågel blå. Strax till vänster efter den tredje korsvägen. Hvad gjorde ni, när jag knackade?

TYLTYL. Vi lekte, att vi åt kakor.

FÉEN. Har ni kakor?... Hvar har ni dem?

TYLTYL. I de rika barnens slott... Kom och se, det är så vackert!...

(Han drager féen med sig till fönstret.)

FÉEN, vid fönstret. Men det är ju de andra, som äter dem!...

TYLTYL. Ja, men vi ser ju alltsammans...

FÉEN. Är du inte ond på dem?

TYLTYL. För hvad då?

FÉEN. För att de äter opp alltihop. Jag tycker det är mycket orätt, att de inte ge dig något...

TYLTYL. Ne-nej, de är ju rika... Är det inte vackert hos dem, säg!...

FÉEN. Inte vackrare än hos dig.

TYLTYL. Puh!... Hos oss är det så mörkt och så smått och inga kakor...

FÉEN. Det är alldeles detsamma. Du kan bara inte se...

TYLTYL. Joo då, jag ser mycket bra. Jag har mycket goda ögon. Jag kan se hvad klockan är i kyrktornet, som inte pappa kan...

FÉEN, plötsligt förargad. Jag säger dig ju, att du inte ser!...
Hur ser du mig till exempel?... Hur ser jag
ut?... (Tytyl tiger förlägen.) Nå, svara nu, så att
jag får veta, om du ser... Är jag vacker eller
ful?... (Tytyl tiger mer och mer förlägen.) Du vill
inte svara?... Är jag ung eller gammal?...
Är jag frisk och röd... eller gul i ansiktet?...
Jag har kanske puckel på ryggen?...

TYLTYL, urskuldande. Ne-nej, den är inte stor...

FÉEN. Att döma af din min skulle man tro, att den
vore kolossal... Har jag krokig näsa och
vänstra ögat utstucket?...

TYLTYL. Ne-nej, det har jag inte sagt... Hvem har stuckit
ut det?...

FÉEN, allt mera uppbragt. Det är alls inte utstucket, din näs-
visa byting!... Det är vackrare än det andra,
det är större och klarare och blått som him-
len... Och mitt hår, ser du det då?... Det
är blondt som det mognande sädesfältet...
som rena guld!... Och det är så långt och
rikt, så det tynger mitt hufvud... Ser du det,
när jag tar det i handen?...

(Hon håller upp två tunna, gråa hårtestar.)

TYLTYL. Ja, jag ser litet hår...

FÉEN, uppbragt. Litet!... Denna massa, dessa flöden, detta
böljande svall af guld!... Jag vet nog, att
somliga säga, att de inte se något, men inte
hör väl du till de där elaka, blindade männi-
skorna?...

TYLTYL. Nej, nej, jag ser mycket väl det som inte döljer
sig...

FÉEN. Men du måste se det andra lika oförskräckt!...
Människorna äro bra besynnerliga... Sedan

féernas död se de inte alls, och de ana det inte... Lyckligtvis har jag alltid på mig en sak, som tänder de slocknade ögonen... Hvad är det, jag tar fram ur min påse?...

TYLTYL. O, en sådan liten vacker grön hatt!... Hvad är det, som lyser så där i kokarden?

FÉEN. Det är den stora diamanten, som gör, att man ser...

TYLTYL. Åh!...

FÉEN. Ja. När man har hatten på sig, vrider man litet på diamanten, från höger till vänster till exempel, så här, ser du?... Då trycker den på en knöl i hufvudet, som ingen vet om och som öppnar ögonen...

TYLTYL. Det gör väl inte ondt?...

FÉEN. Tvärt om... Det är en förtrollad diamant... Man ser i samma ögonblick, hvad det finnes innerst i tingen... brödets själ, vinets själ, pepparns själ, till exempel...

MYTYL. Kan man se sockrets själ också?...

FÉEN, plötsligt uppbragt. Det är ju klart!... Jag tycker inte om onödiga frågor... Sockrets själ är inte intressantare än pepparns... Ja, nu ger jag er, hvad jag har, till hjälp i ert sökande efter Fågel blå... Jag vet väl, att den ring, som gör en osynlig, eller den flygande mattan skulle vara er till större gagn... Men jag har tappat nyckeln till det skåp, där jag har dem inlåsta... Jaså, jag höll på att glömma... (Visar diamanten.) När man håller den så här, ser du, är det bara att vrida litet mera, så återser man det förflutna... Ännu en liten vridning, och man skådar framtiden... Det

är märkvärdigt och praktiskt och gör intet buller...

TYLTYL. Pappa tar den nog ifrån mig...

FÉEN. Han kommer inte att se den. Ingen kan se den, så länge du har den på hufvudet... Vill du pröfva den?... (Hon sätter den lilla gröna hatten på Tylyls hufvud.) Vrid nu på diamanten... Ett slag, och sedan...

(Tylyl har icke väl vridit på diamanten, förrän en plötslig och underbar förändring försiggår med allting. Den gamla féen är i ett nu en underskön prinsessa. Stenarna, af hvilka stugväggarna äro byggda, lysa blå som safirer, blifva genomskinliga, gnistra och blända som de kostbaraste ädelstenar. De tarfliga möblerna få lif och glans. Det omålade träbordet står där lika ädelt och värdigt som ett marmorbord. Urtaflan blinkar med ögat och ler vänligt, allt under det den dörr, bakom hvilken pendeln svänger af och an, öppnar sig på glänt för att släppa ut Timmarna, hvilka skrattande räcka hvarandra handen och börja dansa efter en förtjusande musik. Lätt förklarlig förfäran hos Tylyl, som pekar på Timmarna och utopar:)

TYLTYL. Hvad är det allt för vackra damer?...

FÉEN. Var inte rädd. Det är ditt lifs timmar, som glädja sig åt att vara fria och synliga ett ögonblick...

TYLTYL. Och hvarför är väggarna så ljusa?... Är de af socker eller af ädla stenar?

FÉEN. Alla stenar äro lika dana. Alla stenar äro ädla, men det är bara några få, som människan ser...

(Under det de så tala, fortgår och fullständigas féeriet. Brödkakor-nas själar smyga sig som hufvudyra och mjölpudrade skepnader, iklädda brödskorpfärgade trikåer, ut ur bingen och tumla om kring bordet, där Elden, som hoppat ned från härden i svafvelgula och cinnoberröda kläder, förföljer dem under våldsamma skrattparoxysmer.)

TYLTYL. Hvad är det där för ofrefliga gynnare?

FÉEN. Ingenting farligt. Det är brödkakornas själar, som passa på att slinka ut ur sin trånga bing, medan sanningen regerar...

TYLTYL. Och den stora röda sällen, som luktar illa?

FÉEN. Hysch!... Inte så högt; det är Elden... Han är inte att lita på.

(Denna dialog har icke afbrutit féeriet. Hunden och katten, som ligga hoprullade nedanför skåpet, uppgifva samtidigt ett högt rop och försvinna i en lucka. I deras ställe uppträda två personager, den ena maskerad som bulldogg, den andra som en stor katthane. Den lille mannen med bulldoggsmasken — som vi hädanefter skola kalla Hunden — störtar sig genast öfver Tytyl, hvilken han häftigt omfamnar och öfverhopar med högljudda och stormande ömhetsbetygelser, allt under det den andre med kattmasken — hvilken vi helt enkelt skola kalla Katten — »kammar» sig, tvättar sig om händerna och slätar sina mustascher, innan han går fram till Mytyl.)

HUNDEN, tjutande, hoppande, kullknuffande allt, outhärdlig. Min lilla gud!... God dag, god dag, min lilla gud!... Ändtligen kan man då få tala!... Jag har haft så mycket att säga dig!... Men hur jag skällde och viftade med svansen, förstod du mig inte!... Nu är det annat!... God dag, god dag!... Jag älskar dig!... Jag älskar dig!... Vill du jag skall göra något märkvärdigt?... Vill du jag skall sitta?... Vill du jag skall gå på händerna eller dansa på lina?...

TYLTYL, till féen. Hvad är det för en, den där med hundhufvudet?

FÉEN. Ser du inte det?... Det är ju Tylos själ, som du har befriat...

KATTEN, går fram till Mytyl och räcker henne högtidligt och försiktigt handen. God dag, lilla fröken... Hvad ni är vacker i dag!...

MYTYL. God dag... (Till féen.) Hvem är det?...

FÉEN. Det är inte svårt att se. Det är Tylettes själ, som räcker dig handen... Gif hvarandra en kyss...

HUNDEN, knuffar undan Katten. Jag med! ... Jag kysser den lilla guden! ... Jag kysser den lilla flickan! ... Jag kysser alla! ... Stiligt! ... Nu ska vi roa oss! ... Jag skall ta och skrämma Tylette! ... Vov, vov, vov!

KATTEN. Min herre, jag har inte den äran ...

FÉEN, hotande Hundens med sin trollstaf. Håll dig lugn, du, annars får du krypa in i tystnaden igen ända till tidernas slut ...

(Under detta har féeriet fortgått: Spinnrocken har börjat gå med svindlande fart i sitt hörn och spinner glänsande ljusstrålar. Vatnenbehållaren i det andra hörnet börjar sjunga med hög, gall röst, och förvandlande sig till ljusfontän öfversköljer den afflödesbäcken med ett regn af pärlor och smaragder, hvarur Vattnets själ, en regndrypande, alltid gråtande ung flicka med utslaget hår, träder fram för att genast gå till strids mot Elden.)

TYLTYL. Och den våta flickan? ...

FÉEN. Var inte rädd. Det är Vattnet, som kommer ut ur kranen ...

(Mjölkkrukan ramlar ned ifrån bordet och slås sönder på golvet. Ur den utslagna mjölken höjer sig en stor, blyg, vit skepnad, som tyckes vara rädd för allting.)

TYLTYL. Och damen i det hvita linnet, som är så rädd? ...

FÉEN. Det är Mjölken, som har slagit sönder sin kruka ...

(Sockertoppen nedanför skåpet växer, vidgas och spränger sitt pappershölje, ur hvilket framkommer en sötslig och skenhelig varelse i blå och hvit dräkt, som med ett lycksaligt leende går fram emot Mytyl.)

MYTYL, orolig. Hvad vill han? ...

FÉEN. Det är ju Sockrets själ!

MYTYL, lugnad. Har han några karameller?

FÉEN. Han har fickorna fulla, och hvart finger är en lång karamell.

(Lampan faller ned från bordet, och genast slår lågan upp och förvandlas till en ljusstrålade jungfru af oförliknelig skönhet. Hon är klädd i långa, genomskinliga och bländande slöjor och står orörlig som i extas.)

TYLTYL. Det är drottningen!

MYTYL. Det är den heliga Jungfrun!

FÉEN. Nej, barn, det är Ljuset...

(Kastrullerna på hyllorna dansa under tiden rundt som snurror, linneskåpet öppnar sina dörrar med en smäll, och ur det framväller ett ståtligt flöde af mån- och solfärgade tyger. Med detta blandar sig en icke mindre glänsande ström af lappar och trasor, som komma ned för vindstrappan. Men i detsamma höras tre hårda slag på dörren till höger.)

TYLTYL, förskräckt. Det är pappa!... Han har hört oss!

FÉEN. Vrid på diamanten!... Från vänster till höger!...

(Tyltyl vrider hastigt diamanten.) Inte så fort!...

Herre Gud, det är för sent!... Du vred för

fort. Nu hinna de inte återtaga sina platser,

och vi få många tråkigheter... (Féen blir åter

en gammal gumma, stugväggarnas ljusa glans slocknar,

Timmarna stiga tillbaka in i klockan, spinnrocken stannar

o. s. v. Men i den allmänna brådskan och villervallan,

hvarunder Elden vildt löper omkring i rummet och söker

efter härden, är det en af Brödkakorna, som icke kunnat

hitta tillbaka till sin plats i bingen och som nu brister

ut i snyftningar och upphäufver tjut af förfäran.) Hvad

står på?

BRÖDET, badande i tårar. Det finns inte plats i bingen!

FÉEN, lutar sig ned öfver brödbingen. Åjo, åjo... (Makande på de andra bröden, som återtagit sina ursprungliga platser.)

Så ja, flytta på er, raska på bara...

(Knackningarna upprepas.)

BRÖDET, utom sig, under fäfånga ansträngningar att komma ned i bingen. Det går inte, det är omöjligt!... Han kommer att äta opp mig först!

HUNDEN, hoppande omkring Tyltyl. Min lilla gud!... Jag är här ännu!... Jag kan ännu tala! Jag kan ännu omfamna dig!... Ännu, ännu, ännu!

FÉEN. Jaså, du också?... Är du här ännu?

HUNDEN. Jag har tur!... Jag kunde inte komma tillbaka in i tystnaden. Luckan stängdes för fort...

KATTEN. Min också... Hvad kommer nu att hända!...
Är det farligt?

FÉEN. Ja, det är bäst, att jag säger er sanningen: alla,
som följa med de båda barnen, skola dö vid
färdens slut...

KATTEN. Och de som inte följa med?

FÉEN. De komma att lefva några minuter längre...

KATTEN, till Hunden. Kom, låt oss hoppa ner i luckan!

HUNDEN. Nej, nej, jag vill inte!... Jag vill följa med den
lilla guden!... Jag vill tala med honom hela
tiden!

KATTEN. Dumbom!...

(Nya knackningar.)

BRÖDET, badande i tårar. Jag vill inte dö vid färdens slut!...
Jag vill genast tillbaka i min bing!

ELDEN, som hela tiden med svindlande fart ilat omkring i rummet
under ängsligt tjut. Jag hittar inte min spis!...

VATTNET, som förgäfvets söker komma in i kranen. Jag kan inte
komma in genom kranen!...

SOCKRET, som oroligt trippar kring sitt pappersomslag. Mitt papper
är sönder!...

MJÖLKEN, lymfatisk och blyg. De ha krossat min lilla kruka!...

FÉEN. Era dumma och feiga stackare!... Vill ni hellre
bo kvar i era mörka och trånga lådor, bakom
era luckor och kranar, än följa med barnen,
som skola ut och söka Fågeln?

ALLA, med undantag af Hunden och Ljuset. Ja! Ja! Låt oss
komma tillbaka igen genast!... Min kran!...
Min bing!... Min spis!... Min lucka!...

FÉEN, till Ljuset, som drömmande betraktar spillrorna af sin lampa.
Och du, Ljus, hvad säger du?

LJUSET. Jag följer med barnen...

HUNDEN, tjutande af glädje. Jag med! Jag med!

FÉEN. Nå, det låter höra sig. För resten är det för sent att ångra sig. Ni ha intet val. Ni får komma med oss allesamman... Men du, Eld, gå inte någon för nära, och du, Hund, reta inte Katten, och du, Vatten, håll dig ordentlig och far inte omkring åt alla håll och kanter!...

(Våldsamma slag ljuda ånyo på dörren till höger.)

TYLTYL, lyssnande. Det är pappa igen!... Nu stiger han opp. Jag hör honom gå...

FÉEN. Vi spatsera ut genom fönstret... Ni skola komma hem till mig allesammans; där skall jag kläda djuren och tingen som det skall vara... (Till Brödet.) Du, Bröd, får ta buren, som Fågel blå skall vara i... Den får du se efter... Fort nu, vi ha ingen tid att förlora...

(Fönstret blir plötsligt långt som en dörr. De gå alla ut den vägen, hvarefter fönstret återtager sin ursprungliga form och helt oskyldigt sluter sig igen. Rummet har åter blifvit mörkt, och de båda små sängarna äro knappast skönjbara. Dörren till höger öppnas litet, och pappa Tyls och mamma Tyls hufvuden visa sig i dörrspringan.)

PAPPA TYL. Det var ingenting... Det är syrsan, som sjunger...

MAMMA TYL. Ser du dem?...

PAPPA TYL. Ja visst... De sofver lugnt...

MAMMA TYL. Jag hör dem andas...

(Dörren stänges åter.)

ANDRA AKTEN.

Andra tablån.

Hos féen.

En ståtlig försal i féen Bérylunes palats. Kolonner af ljus marmor med guld- och silfverkapitäler, trappor, portiker, balustrader o. s. v.

(In från höger i fonden Katten, Sockret och Elden, iförda kostbara dräkter. De komma ut från ett gemak, från hvilket ljustrålar utgå; det är féens klädkammare. Katten är klädd i Mästerkattens klassiska kostym. Sockret bär en blå och vit sidendräkt. Elden har en lång, karmosinröd mantel med guldfoder och på hufvudet mångfärgade ägretter. De gå tvärs genom salen och ned i förgrunden till höger, där Katten församlar dem under en portik.)

KATTEN. Den här vägen! Jag känner alla skrymslen i palatset. Féen Bérylune har ärft det efter riddar Blåskägg... Medan barnen och Ljuset aflägga besök hos féens lilla dotter, kan vi gärna begagna oss af denna sista stund, som vi är fria... Jag har fört er hit för att tala med er om den belägenhet, i hvilken vi kommit... Är vi alla här?...

SOCKRET. Där kommer Hunden just ut ur féens klädkammare.

ELDEN. Hur tusan har han klädt sig?

KATTEN. Han har tagit sitt livré från en af lakejerna på Askungens vagn... Ja, det är just hvad som passar honom. Han har en betjäntsäl...

Men låt oss gömma oss bakom balustraden.
Jag har en märkvärdig misstro till honom.
Det vore bäst, att han inte fick reda på hvad
jag har att säga er . . .

SOCKRET. Det tjänar ingenting till. Han har vädrat oss.
Se där kommer Vattnet ut från klädkammaren
på samma gång . . . Å, hvad hon är skön!

(Hunden och Vattnet komma fram till den första gruppen.)

HUNDEN, med krumsprång. Titta, hvad vi är fina! Se på de
här spetsarna, och de här broderierna sedan! . . .
Det är finfina saker, det!

KATTEN, till Vattnet. Är inte den där klänningen från Åsne-
hudssagans tid? Jag tycker jag känner igen
den . . .

VATTNET. Ja, det var i alla fall den, som passade mig
bäst . . .

ELDEN, mellan tänderna. Hon har inte sin paraply med
sig . . .

VATTNET. Hur sa' ni?

ELDEN. Å, ingenting.

VATTNET. Jag tyckte ni talade om en stor, röd näsa, som
jag såg häromdagen.

KATTEN. Så, så, inte ska vi gräla. Vi ha bättre saker att
syssla med . . . Det är bara herr Bröd, som fattas.
Hvar är han?

HUNDEN. Han stod och valde och valde och kunde aldrig
besluta sig för hvilken kostym han skulle
ta . . .

ELDEN. Det tjänar visst mycket till, när man ser ut som
en idiot och har en sådan pösmage . . .

HUNDEN. Till slut bestämde han sig för en turkisk dräkt,
besatt med juveler, en kroksabel och en tur-
ban . . .

KATTEN. Kommer han inte där?... Han har fått tag i den vackraste riddar Blåskäggs-dräkt...

(Herr Bröd inträder i den nyss beskrifna dräkten. Sidenkappan går knappt ihop öfver hans väldiga mage. Han håller ena handen om fästet på sin i gördeln instuckna kroksabel och i den andra den för Fågel blå afsedda buren.)

BRÖDET, högfärdigt kråmande sig. Nåå?... Hur tycker ni jag är?...

HUNDEN, hoppande kring Brödet. Hvad han är fin! Hvad han är dum! Hvad han är fin! Hvad han är fin!

KATTEN, till Brödet. Är barnen klädda?

BRÖDET. Ja, herr Tytyl har tagit Tummelitens röda jacka, hvita strumpor och blå byxor. Och fröken Mytyl har Gretchens klänning och Askungens skor... Men det svåraste var att få kläder till Ljuset!

KATTEN. Hvarför det?

BRÖDET. Féen tyckte, att hon var så vacker, att hon inte ville låta henne bära några kläder alls! Men då protesterade jag med hänsyn till vår värdighet af högst respektabla Ting och Element och förklarade slutligen, att jag under sådana omständigheter rakt inte ville gå i sällskap med henne...

ELDEN. Ni kunde väl skaffat henne en lampskärm...

KATTEN. Och hvad sa' féen?

BRÖDET. Hon slog mig i hufvudet och på magen med sin staf...

KATTEN. Och då?...

BRÖDET. Då lät jag öfvertyga mig. Men i sista stunden bestämde sig Ljuset för den månfärgade dräkten, som låg längst nere i kofferten bland åsnehudsskatterna.

KATTEN. Nu kan det vara nog pratadt. Vi måste skynda oss. Det gäller vår framtid. Ni hörde ju, hvad féen sade: slutet af denna färd blir också slutet på vårt lif... Det gäller därför att draga ut den så länge som möjligt och med alla upptänkliga medel... Men det är en annan sak också. Vi få lof att tänka på vårt släktes lott och våra barns öde...

BRÖDET. Bravo! Bravo! Katten har rätt!

KATTEN. Hör nu på, hvad jag säger... Vi alla här närvarande, Djur, Ting och Element, ha en själ, som människan inte känner till ännu. Det är därför vi ha kvar en liten smula själfständighet. Men finner hon Fågel blå, får hon veta allt, se allt, och vi komma helt och hållet i beroende af henne... Detta har jag nyss fått höra af min gamla väninna Natten, som vaktar lifvets hemligheter... Det ligger därför i vårt intresse att till hvarje pris förhindra, att man finner den där fågeln, ja, vi måste hindra det, om vi också skulle gå ända därhän att äfventyra barnens lif...

HUNDEN, *indignerad*. Hvad pratar han där?... Säg om det en gång till, så jag får höra det riktigt!

BRÖDET. Tyst med er!... Ni har inte ordet. Jag bestämmer, hvem som skall tala.

ELDEN. Hvem har utnämnt er till ordförande?

VATTNET, *till Elden*. Tyst!... Hvad har ni med detta att göra?

ELDEN. Det har jag... Och jag tar inga snäsor af er.

SOCKRET, *försonande*. Nej, hör ni... Inte ska vi gräla... Det är en viktig stund. Först och främst

måste vi ena oss om hvilka åtgärder som skola vidtagas...

BRÖDET. Jag är af aldeles samma mening som Sockret och Katten.

HUNDEN. Asch, så dumt!... Det är ju människan, vet jag!... Henne skall man lyda, och allt hvad hon vill skall man göra!... Det är det enda riktiga!... Jag erkänner ingen annan än människan!... Lefve människan!... För henne vill jag både lefva och dö!... Människan är min gud!...

BRÖDET. Jag är af aldeles samma mening som Hundens.

KATTEN, till Hundens. Men låt oss höra några skäl...

HUNDEN. Det behöfs inga skäl!... Jag älskar människan, det är nog!... Gör ni något mot henne, biter jag ihjäl er först och främst, och så går jag och talar om alltsammans för henne.

SOCKRET, sött insmickrande. Ja, men snälla ni, inte ska vi bli bittra mot hvarandra... På sätt och vis har ni rätt båda två... Det finns skäl både för och emot...

BRÖDET. Jag är af aldeles samma mening som Sockret!

KATTEN. Äro vi inte alla — Vattnet, Elden och ni också, Brödet och Hundens — offer för ett namnlöst tyranni?... Minns ni, när vi, innan despoten hade kommit, fritt och obehindradt ströfvade omkring på jordens yta? Vattnet och Elden voro ensamma herrar i världen; och ni ser, hvad det nu har blifvit af dem!... Vi stackars afkomlingar af de stora, starka vilddjuren..... Pass opp! Låtsä inte om någonting... Jag ser, att féen och Ljusets komma...

Ljuset har ställt sig på människans sida. Det är vår värsta fiende. Här komma de...

(In från höger féen och Ljuset, följda af Tylytl och Mytyl.)

FÉEN. Nåå?... Hvad är det?... Hvad gör ni där i hörnet?... Det ser ut, som ni hade någon sammansvärjning för er... Nu är det tid att ge sig iväg. Jag har beslutat, att Ljuset skall vara er anförerska. Henne skola ni alla lyda, som om det vore jag själf, och jag lämnar henne min trollstaf... Barnen skola i afton besöka sina farföräldrar, som äro döda... Af grannlagenhet ska ni inte följa med dit. De skola tillbringa aftonen i kretsen af sina bortgångna. Under tiden kan ni ställa i ordning allt som behöfs för morgondagens vandring, som kommer att bli lång... Se så, upp med er och iväg, och hvar och en på sin post!...

KATTEN, skenheligt. Det är just hvad jag sa' dem, fru fé. Jag uppmanade dem att samvetsgrant och modigt göra sin plikt. Men den här Hundena, som jämt afbryter mig...

HUNDEN. Hvad säger han?... Vänta bara!...

(Han tänker rusa på Katten, men Tylytl, som förutsett detta, hejdar honom med en hotande åtbörd.)

TYLTYL. Couche, Tylo!... Akta dig, och händer det en gång till, så...

HUNDEN. Min lilla gud, du vet inte, att det var han, som...

TYLTYL, hotande. Tyst!

FÉEN. Se så, sluta upp med det där nu... I kväll skall Brödet lämna buren åt Tylytl. Det är möjligt, att Fågel blå döljer sig i det Förflutna, hos farföräldrarna. Det är i alla fall

ett tillfälle, som vi inte få försumma . . . Nå,
Bröd, hvar är buren?

BRÖDET, högtidligt. Genast, fru fé . . . (Som en talare, när han tar till orda.) Varen mina vittnen, I alla, att denna silfverbur, som blef mig anförtrodd af . . .

FÉEN, afbrytande. Nog, nog! . . . Inga fraser . . . Vi gå ut den här vägen och barnen den där.

TYLTYL, ganska orolig. Ska vi gå ensamma?

MYTYL. Jag är hungrig!

TYLTYL. Jag också!

FÉEN, till Brödet. Vik upp din turkiska mantel och gif dem en skifva af din goda mage . . .

(Brödet viker upp manteln, drar sin kroksabel, skär två skifvor af sin stora mage och räcker dem till barnen.)

SOCKRET, går fram till barnen. Låt mig få ge er ett par karameller på samma gång . . .

(Sockret bryter af de fem fingrarna på vänstra handen, ett efter ett, och gifver dem.)

MYTYL. Hvad gör han? . . . Han bryter af sina fingrar . . .

SOCKRET, öfvertalande. Smaka på dem, de är utmärkta . . .
De är af finaste socker . . .

MYTYL, suger på ett sockerfinger. Å, hvad det var godt! . . .
Har du många?

SOCKRET, blygsamt. Jaa, så många jag vill . . .

MYTYL. Gör det inte ondt, när du bryter af dem så där?

SOCKRET. Inte alls. Tvärtom, det är mycket bra. De växa genast ut igen, och på så sätt har jag alltid nya och rena fingrar.

FÉEN. Kära barn, tag inte för mycket socker. Glöm inte, att ni ska äta kväll hos edra farföräldrar om en stund.

TYLTYL. Är de här?

FÉEN. Ni få strax se dem . . .

Nä,
han
att
f...
a ut

TYLTYL. Hur ska vi kunna se dem, när de är döda?
FÉEN. Hur skulle de kunna vara döda, när de lefva i ert minne?... Människorna veta inte om denna hemlighet, ty de veta mycket litet. Men du, som har diamanten, skall få se, att de döda, som man minnes, lefva lika lyckliga, som om de inte vore döda...

TYLTYL. Kommer Ljuset med oss?

LJuset. Nej, det passar bäst, att det är bara familjen... Jag skall vänta här i närheten för att inte synas ogrannlaga. Jag är inte bjuden...

TYLTYL. Hvilken väg ska vi gå?

FÉEN. Den här vägen... Ni står vid ingången till »Minnets land». Så snart du har vridit på diamanten, får du se ett stort träd med en visartafla, och af den förstår du, att du är framme. Men glöm inte, att ni måste vara tillbaka båda två en kvart före nio... Det är ytterst viktigt... Var för all del punktliga. Om ni kommer för sent, är allt förloradt... Adjö så länge... (Ropar till sig Katten, Hunden, Ljuset o. s. v.) Den här vägen... Barnen gå åt det där hållet...

(Hon går ut till höger med Ljuset, djuren o. s. v., medan barnen försvinna till vänster.)

De
lltid
löm
drar

Tredje tablån.

Minnets land.

Tät dimma, ur hvilken till höger i den närmaste förgrunden aftecknar sig stammen af en väldig ek med en visartafla. Ett mjölkhvitt, diffust, ogenomträngligt sken.

(Tytyl och Mytyl stå vid ekens fot.)

TYLTYL. Där är trädet!

MYTYL. Och visartaflan!

TYLTYL. Jag ser inte, hvad där står... Vänta, så skall jag stiga upp på den här roten... Jo, det är rätt... »Minnets land» står där.

MYTYL. Är det här, det börjar?

TYLTYL. Ja, du ser ju pilen...

MYTYL. Hvar är farfar och farmor då?

TYLTYL. Bortom dimman... Vi får väl se...

MYTYL. Jag ser ingenting alls! Jag ser inte min hand en gång... (Snyftande.) Jag fryser. Jag vill inte gå längre. Jag vill gå hem.

TYLTYL. Se så, inte ska du gråta hela tiden liksom Vattenet. Skäms du inte? Stora flickan! Se, nu lyfter ju dimman redan... Vi ska se, hvad det är inuti den...

(Dimman har satt sig i rörelse. Den lättnar, klarnar, skingras, fördunstar. Snart ser man i allt klarare belysning under ett hvalf af grönska en liten leende bondstuga, öfvervuxen af klängväxter. Dörrar och fönster stå öppna. Bikupor utmed väggen, blomkrukor på fönsterbrädet, en bur med en sofvande trast. Invid dörren en bänk, på hvilken en gammal bonde och hans hustru, Tytyls farfar och farmor sitta och sofva.)

TYLTYL, plötsligt igenkännande dem. Det är farfar och farmor!
 MYTYL, klappar i händerna. Ja! Ja! Det är de! Det är de!
 TYLTYL, ännu litet misstrogen. Vänta!... Vi vet inte ännu, om
 de kan röra sig... Vi ställer oss här bakom
 trädet...

(Farmor Tyl slår upp ögonen, lyfter på hufvudet, drar en suck och ser på farfar Tyl, som äfven han långsamt vaknar upp.)

FARMOR TYL. Jag har alldeles för mig, att våra barnbarn,
 som ännu är i lifvet, kommer och hälsar på
 oss i dag.

FARFAR TYL. Jaa, nog tänker de på oss, för jag känner
 mig så konstig i kroppen, och det kryper i
 benen på mig.

FARMOR TYL. Jag tror, att de inte är långt borta; glädje-
 tårar skimra för mina ögon...

FARFAR TYL. Nej, nej, de är mycket långt borta... Jag
 känner mig ännu skral...

FARMOR TYL. De är här, säger jag dig. Jag har redan
 min fulla kraft.

TYLTYL och MYTYL, springa fram från sitt gömställe bakom eken.
 Här är vi!... Här är vi!... Farfar!... Farmor!
 ... Det är vi!... Det är vi!

FARFAR TYL. Ser du där!... Hvad var det jag sa'?...
 Jag var säker på att de skulle komma i dag.

FARMOR TYL. Tytyl!... Mytyl!... Det är ju du!...
 Det är ju hon!... Det är ju de!... (Försöker
 skynda dem till mötes.) Jag kan inte springa. Jag
 har min reumatism ännu.

FARFAR TYL, linkar fram på samma sätt. Inte jag heller. Det
 är träbenet, ser ni, som jag har ännu i stället
 för det jag bröt, när jag föll ner från den
 stora eken.

(Farföräldrarna och barnen omfamna hvarandra under stormande
 vänskoutbrott.)

FARMOR TYL. Hvad du har blifvit stor och stark, Tytly!

FARFAR TYL, stryker Mytlys hår. Och Mytly sedan!... Se bara, ett sådant hår, och sådana ögon!... Och hvad hon luktar godt!

FARMOR TYL. Gif mig en kyss till!... Kom och sitt i mitt knä!

FARFAR TYL. Än jag då, skall inte jag få något?

FARMOR TYL. Nej, jag först... Hur mår pappa Tyl och mamma Tyl?

TYLTYL. Mycket bra, farmor. De låg och sof, när vi gick...

FARMOR TYL, betraktar dem och smeker dem hela tiden. Nej, hvad de är vackra och vältvättade! Är det mamma, som har tvättat dig? Och inte är det håll på dina strumpor! Det var alltid jag, som stoppade dem förr i världen... Hvarför kommer ni inte och hälsar på oss oftare? Vi tycker, det är så roligt! Nu har ni ju glömt oss i flera månader, och vi har inte sett till någon...

TYLTYL. Vi har inte kunnat, farmor. Och i dag är det féen, som...

FARMOR TYL. Här sitter vi alltid och väntar ett litet besök af dem som lefver... De kommer så sällan!... Låt se, när var det, ni var här sist?... Jo, Allhelgonadagen, när det klämtade i kyrktornet...

TYLTYL. Allhelgonadagen?... Då var vi mycket förkylda och fick inte gå ut.

FARMOR TYL. Nej, men ni tänkte på oss...

TYLTYL. Jaa...

FARMOR TYL. Ser ni, hvar gång ni tänker på oss, vakna vi och återse er...

TYLTYL. Hvad säger farmor? Är det nog, att...

FARMOR TYL. A, det vet du väl?...

TYLTYL. Nej, inte vet jag det...

FARMOR TYL, till farfar Tyl. Det är besynnerligt med dem där oppe... De 'vet' inte ännu... Lär de sig då aldrig någonting?

FARFAR TYL. Det är som på vår tid... De lefvande är så dumma, när de talar om de andra...

TYLTYL. Sofver ni hela tiden?

FARFAR TYL. Ja, vi sofver rätt mycket, medan vi väntar på att en tanke af de lefvande skall väcka oss... Å, det är skönt att soffa, när lifvet är öfver! Men det är roligt att vakna också ibland.

TYLTYL. Då är ni inte riktigt döda, då?

FARFAR TYL. Hvad säger du?... Hvad säger han?... Nu använder han ord, som vi inte längre förstå. Är det ett nytt ord, som ni har fått, ett nytt påhitt?

TYLTYL. Ordet »död»?

FARFAR TYL. Ja, det ordet var det... Hvad betyder det?

TYLTYL. Det betyder ju, att man inte mer lefver...

FARFAR TYL. Hvad de är dumma där oppe!

TYLTYL. Har ni det bra här?

FARFAR TYL. Jaa då. Inte illa, inte alls illa. Och kanske att om ni bad för oss ännu...

TYLTYL. Pappa säger, att vi inte ska bedja nu längre...

FARFAR TYL. Jo då, jo då... Att bedja, det var att minnas...

FARMOR TYL. Åja, allt skulle vara bra, om ni bara kom och hälsade på oss litet oftare... Minns du, Tyltyl?... Förra gången hade jag en präktig äppelkaka. Du åt, så att du blef sjuk!...

TYLTYL. Jag har inte ätit äppelkaka sedan i fjol... I år blef det inga äpplen.

FARMOR TYL. Prata inga dumheter! Här finns alltid äpplen.

TYLTYL. Det är inte detsamma.

FARMOR TYL. Jaså? Inte detsamma? Men allting är detsamma, eftersom vi kan kyssa hvarandra...

TYLTYL, ömsevis betraktande sin farfar och sin farmor. Du har inte förändrat dig, farfar, inte det minsta. Och farmor har inte heller förändrat sig alls. Men ni är vackrare...

FARFAR TYL. Ja, vi har det ju bra. Vi åldras inte... Men ni, växer ni ordentligt?... Å, ni rakar opp bra... Se här har vi märket på dörren från förra gången... Det var på Allhelgonadagen... Stå nu riktigt rak! (Tytyl ställer upp sig mot dörren.) Två tum!... Det är ju kolossal! (Mytyl ställer sig mot dörren på samma sätt.) Och Mytyl två och ett halft!... Ha, ha, ogräs växer fort! Å, hvad det växer!

TYLTYL, ser sig förtjust omkring. Hvad allt är sig likt! Och allt på sin vanliga plats! Men så mycket vackrare allting är! Där är klockan med den stora visaren, som jag har slagit af spetsen på...

FARFAR TYL. Och här är soppskålen, som du har kantstött...

TYLTYL. Och titta, där är hålet, som jag gjorde i dörren, den där gången jag hade fått tag i borren...

FARFAR TYL. Ja, du har ställt till här!... Och där borta står plommonträdet, som du så gärna ville klättra i, när jag inte såg det... Det har samma vackra röda plommon.

TYLTYL. De är ju mycket vackrare!

MYTYL. Och se den gamla trasten! . . . Sjunger han ännu?
(Trasten vaknar och börjar sjunga med full hals.)

FARMOR TYL. Du ser . . . Så snart man tänker på honom . . .

TYLTYL, märker häpen, att trasten är alldeles blå. Men han är ju blå! . . . Det är ju han! Det är Fågel blå, som jag skall ha med mig hem till féen! . . . Och ni sa' inte, att ni hade honom här! Å, hvad han är blå, blå, blå . . . som en blå glaskula!
(Bedjande.) Farfar, farmor, får jag honom?

FARFAR TYL. Ja . . . det kan väl hända . . . Hvad säger du, mamma?

FARMOR TYL. Joo då. Hvad ska vi med honom? Han bara sofver. Man hör honom aldrig sjunga . . .

TYLTYL. Jag sätter honom i min bur . . . Aha, hvar har jag nu den då? Jaså, jag glömde den bakom det stora trädet . . . (Han springer bort till trädet efter buren och stänger in trasten i den.) Är det riktigt sant, att jag får den? . . . Tänk hvad féen skall bli glad! Och Ljuset sedan!

FARFAR TYL. Jag svarar inte för den där fågeln, skall jag säga dig. Jag är rädd, att han inte kan vänja sig vid det oroliga lifvet där oppe, utan flyger hit igen rätt som det är . . . Nåja, vi får ju se. Ställ honom där så länge, och kom och titta på kon . . .

TYLTYL, får se bikuporna. Och hur är det med bina då?

FARFAR TYL. Joo, inte illa . . . De lefver inte heller, som ni säger hos er, men de arbetar snällt . . .

TYLTYL, går fram till kuporna. Jaha! . . . Det luktar honung! . . . Kuporna är nog fulla. Alla blommorna är ju så vackra! . . . Och mina små systrar, som är döda, är de här också?

MYTYL. Och mina tre små bröder, som de ha begravt,
hvar är de?

(Vid dessa ord utträda ur stugan, ett efter ett, sju små barn, det ena litet större än det andra.)

FARMOR TYL. Där kommer de!... Så snart man tänker
på dem eller talar om dem, har vi de odygds-
påsarna här!

(Tytyl och Mytyl skynda emot barnen. De knuffa till hvarandra och ta hvarandra i famn och dansa och svänga om och upphäfva glädjerop.)

TYLTYL. Nej se Pierrot!... (De falla i lufven på hvarandra.)
Nu ska vi slåss som vi gjorde förr!... Och
Robert!... God dag, Jean!... Har du haft
bort din snurra?... Madeleine och Pierrette
och Pauline och Riquette!...

MYTYL. O, Riquette, Riquette!... Hon går ännu på alla
fyra!

FARMOR TYL. Ja, hon växer inte...

TYLTYL, får se den lilla hunden, som springer och gläfsar omkring dem.
Där är Kiki, som jag klippte af svansen på
med Paulines sax... Han har inte heller för-
ändrats...

FARFAR TYL, högtidligt. Nej, ingenting förändras här...

TYLTYL. Och Pauline har kvar sin blemma på näsan?

FARMOR TYL. Ja, den går inte bort. Det är ingenting
att göra.

TYLTYL. Å, hvad de ser friska ut, och så feta och ski-
nande! Och så vackra kinder de har! De ser
ut att må godt.

FARMOR TYL. De mår mycket bättre, sedan de slutade
att lefva. Nu är det ingenting att frukta,
aldrig är man sjuk, aldrig någon oro för nå-
gonting...

(Inne i stugan slår klockan åtta.)

FARMOR TYL, häpen. Hvad var det?

FARFAR TYL. Jag vet inte riktigt... Det var kanske klockan...

FARMOR TYL. Det är inte möjligt. Hon slår aldrig.

FARFAR TYL. För att vi aldrig tänker på henne... Var det någon, som tänkte på klockan?

TYLTYL. Ja, det var jag! Hvad är hon?

FARFAR TYL. Ja, min själ, om jag det vet... Jag har alldeles kommit ifrån det... Hon slog åtta slag; det är väl hvad de kallar klockan åtta där oppe.

TYLTYL. Ljuset väntar mig en kvart före nio. Det är féen, som har sagt det. Det är förfärligt viktigt. Jag måste springa...

FARMOR TYL. Å, ni ska väl inte ge er af så där, just när vi ska äta kväll... Fort, låt oss duka här framför dörren. Jag har just i dag en utmärkt kålsoppa och en präktig plommontårta...

(De bära ut bordet, som de ställa framför dörren och duka med tallrikar, fat o. s. v. Alla hjälpa till.)

TYLTYL. Näja, eftersom jag har Fågel blå... Och kålsoppa har jag inte fått på rysligt länge... inte på hela resan... Det har de inte på hotellen...

FARMOR TYL. Så där ja, nu är det färdigt... Sätt er, barn... Om ni har brådtom, ska vi raska på...

(Lampan är tänd och soppan serverad. Farföräldrarna och barnen sätta sig kring aftonmåltiden under små knuffar, tillrättavisningar, glada utrop och skratt.)

TYLTYL, äter glupskt. Så god soppa!... Å, hvad den är god!... Jag vill ha mer!

(Han svänger med sin träsked och slår den i tallriken, så att det skräller.)

FARFAR TYL. Så, så, lugna dig . . . Du är lika själfsvåldig, tror jag. Tänker du slå sönder tallriken?

TYLTYL, reser sig till hälften från sin plats. Jag vill ha mer! Jag vill ha mer!

(Han fattar tag i och drar till sig soppskålen, som stjalper och slås ut över duken och därifrån i knäet på dem, som sitta till bords. Alla skrika och tjuta, när de få den heta soppan över sig.)

FARMOR TYL. Se nu! . . . Var det inte det jag sa'?

FARFAR TYL, ger Tylyl en ljungande örfil. Där har du! . . .

TYLTYL, sitter ett ögonblick bragt ur fattningen, men för sedan handen till kinden och säger förtjust: Precis sådana örfilar brukade du ge mig, när du lefde, farfar . . . Å, hvad den gjorde godt! . . . Jag måste få ge dig en kyss.

FARFAR TYL. Håhå, håhå, du kan få fler, om du vill . . .
(Klockan slår half nio.)

TYLTYL, spritter upp. Half nio! . . . (Han kastar från sig skeden.) Mytyl, vi måste skynda oss, om vi ska hinna.

FARMOR TYL. Ah, några minuter till! . . . Elden är väl inte lös heller . . . Vi träffas ju så sällan.

FARFAR TYL. Herre Gud, hvad de lefvande är odrägliga med allt sitt spring och sitt bråk!

TYLTYL, tar sin bur och ger i all hast en afskedskyss åt hvar och en i tur och ordning. Adjö, farfar . . . Adjö, farmor . . . Adjö, små syskon . . . Adjö, Pierrot, Robert, Pauline, Madeleine, Riquette . . . och du också, Kiki! . . . Jag känner, att vi inte kan stanna längre . . . Gråt inte du, farmor, vi ska komma igen ofta.

FARMOR TYL. Kom hvarje dag! . . .

TYLTYL. Ja, vi ska komma så ofta det är möjligt.

FARMOR TYL. Det är det enda roliga vi har, och det är en sådan glädje, när era tankar kommer på besök till oss!

FARFAR TYL. Vi har ju inga andra nöjen...

TYLTYL. Fort!... Min bur! Min fågel!

FARFAR TYL, räcker honom buren. Se här!... Men jag svarar inte för någonting, det vet du, och om han inte håller färgen...

TYLTYL. Adjö, adjö!

SYSKONEN TYL. Adjö, Tyltyl!... Adjö, Mytyl!... Kom ihåg karamellerna!... Adjö!... Kom snart igen!... Kom snart igen!...

(Alla vifta med sina näsdukar, medan Tyltyl och Mytyl långsamt aflägsna sig. Under de sista replikerna har emellertid dimman småningom åter tilltagit och ljudet af rösterna försvagats, så att vid slutet af scenen allt har försvunnit i tjockan. När ridån går ned, ser man endast Tyltyl och Mytyl, som stå ensamma under den stora eken.)

TYLTYL. Det är åt det här hållet, Mytyl...

MYTYL. Hvar är Ljuset?...

TYLTYL. Jag vet inte... (Betraktar fågeln i buren.) Nej se, fågeln är inte blå längre!... Han har blifvit svart!

MYTYL. Får jag hålla dig i handen, lilla bror... Jag fryser och är så rädd...

TREDJE AKTEN.

Fjärde tablån.

Nattens slott.

En stor, väldig sal, hållen i en kall, stel, metallglänsande och graflik prakt, påminnande om ett grekiskt eller egyptiskt tempel, hvars kolonner, arkitraver, golvhällar och prydnader äro af svart marmor, guld och elffenben. Salen har formen af ett trapets. I klippan uthuggna trappor, som upptaga nästan hela dess bredd, dela den i tre afsatser, som amfiteatraliskt höja sig mot fonden. Till höger och vänster mellan kolonnerna dörrar af mörk brons. I fonden monumental kopparport. Ett diffust ljus, som tyckes utgå från själfva glansen hos marmorn och elffenbenet, är det enda, som upplyser slottet.

(När ridån går upp, sitter Natten i skepnad af en mycket gammal kvinna i lång, svart klädnad på trappstegen till scenens mittelparti. På hvar sin sida har hon ett barn; det ena, nästan naket som Amor, ligger smäleende, sänkt i djup sömn, det andra, som är beslöjadt från hufvud till fot, står orörligt bredvid henne. — Katten in från höger i förgrunden.)

NATTEN. Hvem nalkas?

KATTEN, kastar sig uttröttad ned på marmortrappstegen. Det är jag, moder Natt... Jag orkar icke längre...

NATTEN. Hur är det med dig, mitt barn?... Du är blek och mager och nedstänkt af smuts ända upp till mustascherna... Har du nu varit i slagsmål igen i någon takränna, i snöslask och regn?

KATTEN. Hvem tänker på takrännor?... Det är vår hemlighet det gäller!... Det är början till slutet!... Jag har lyckats smyga mig bort ett ögonblick

för att underrätta dig, men jag fruktar, att det är ingenting att göra.

NATTEN. Hvad säger du?... Hvad har hänt?

KATTEN. Jag har redan talat med dig om den lille Tytyl, vedhuggarens son, och om den underbara diamanten. Nu kommer han hit för att affordra dig Fågel blå...

NATTEN. Han har honom icke ännu...

KATTEN. Han kommer snart att ha honom, om vi inte åstadkomma ett underverk... Du skall få höra: Den mäktiga gudinna, som vägleder honom och förråder oss alla — Ljuset, som har ställt sig helt på människans sida — har just fått veta, att Fågel blå, den verkliga och den enda, som kan lefva i dagsljuset, döljer sig här bland drömmarnas blåa fåglar, som lefva af månstrålar och dö, så snart de skåda solen... Hon vet, att det är henne förbjudet att öfverskrida tröskeln till ditt slott, men hon skickar barnen, och när du icke kan hindra Människan att upplåta dörrarna till dina hemligheter, vet jag inte riktigt, hur allt detta skall sluta... Säkert är, att om så illa skulle vara, att de finge fatt i den verkliga Fågel blå, hade vi icke annat att göra än försvinna...

NATTEN. Himmelska makter, hvilka tider vi lefva uti! Jag har inte längre en minuts ro. Jag förstår mig inte på människan nu på senare åren. Hvart vill hon hän? Måste hon då veta allt? Hon har redan lagt beslag på tredjedelen af mina mysterier, alla mina Fasor äro rädda och våga inte längre gå ut, mina Spöken äro stadda på flykt,

och de flesta af mina Sjukdomar må inte alls bra...

KATTEN. Jag vet det, moder Natt, jag vet det. Det är en svår tid, och vi äro nästan ensamma att strida mot Människan... Men nu hör jag dem komma... Jag ser bara en utväg: eftersom det är barn, måste vi sätta en sådan skräck i dem, att de inte våga påyrka att få öppna den stora midtelporten, bakom hvilken månfågeln bo... De andra grottornas hemligheter äro säkert tillräckliga för att bortleda deras uppmärksamhet eller skrämma dem...

NATTEN, lyssnar utåt. Hvad är det jag hör?... De äro flera?

KATTEN. Det betyder ingenting. Det är våra vänner Brödet och Sockret. Vattnet är opassligt, och Elden kunde inte komma, för att han är en släkting till Ljuset... Det är bara Hunden, som inte är på vår sida, men honom kan man aldrig bli af med...

(Tytyl, Mytyl, Brödet, Sockret och Hunden inträda blygt från höger i förgrunden.)

KATTEN, skyndar emot Tytyl. Den här vägen, min lille herre... Jag har just talat med Natten, som är mycket glad att få hälsa er välkomna... Ni får ursäkta henne, hon är litet sjuk. Det är därför, hon inte kunnat gå er till mötes.

TYLTYL. God dag, fru Natt...

NATTEN, förnämrad. God dag? Det förstår jag icke... Du kunde väl säga »god natt» eller åtminstone »god afton»...

TYLTYL, ödmjukt. Förlåt, min fru... Jag visste inte...
(Pekar på de båda barnen.) Är det edra små gossar? Hvad de är vackra!

NATTEN. Ja, det här är Sömmen...

TYLTYL. Hvarför är han så tjock och fet?

NATTEN. För att han sofver så mycket...

TYLTYL. Och den andre, som gömmer sig? ... Hvarför har han slöjan öfver ansiktet? ... Är han sjuk? ... Hvad heter han?

NATTEN. Det är Sömmens broder... Det är bäst att ej nämna honom...

TYLTYL. Hvarför det?

NATTEN. Det är ett namn, som man icke tycker om att höra... Men låt oss tala om något annat. Katten har sagt mig, att ni kommer hit för att söka Fågel blå...

TYLTYL. Ja, min fru, om ni tillåter det... Vill ni säga mig, hvar han är?

NATTEN. Det vet jag inte, min lille vän... Allt hvad jag kan säga är, att han inte är här... Jag har aldrig sett honom...

TYLTYL. Jo, jo. Ljuset har sagt mig, att han är här, och hon vet nog hvad hon säger... Vill ni låta mig få era nycklar?

NATTEN. Men, min lille vän, du förstår väl, att jag inte kan lämna mina nycklar så där till den förste bäste. Jag har uppsikt öfver naturens alla hemligheter, jag är ansvarig för dem, och det är mig alldes förbjudet att utlämna dem åt hvem det vara månede, i synnerhet åt ett barn...

TYLTYL. Ni har inte rätt att undanhålla Människan dem, när hon frågar efter dem, det vet jag...

NATTEN. Hvem har sagt dig det?

TYLTYL. Ljuset.

NATTEN. Ha! Ljuset och Ljuset! Har hennes förmätenhet då ingen gräns?

HUNDEN. Skall jag ta dem från henne med våld, min lille gud?

TYLTYL. Tyst, håll dig lugn och försök att vara höflig!
(Till Natten.) Var så god och gif mig edra nycklar, fru Natt...

NATTEN. Har du tecknet åtminstone? Låt mig se det...

TYLTYL, rör vid hatten. Här ser ni diamanten...

NATTEN, fogar sig i det oundvikliga. Näja, här är den nyckel, som öppnar alla dörrar i salen... Men det blir din egen skull, om det går dig illa... Jag svarar inte för någonting...

BRÖDET, mycket oroligt. Är det farligt?

NATTEN. Farligt?... Ja, jag vet själf inte riktigt, hur jag skall reda mig, när vissa af dessa bronsdörrar öppnas öfver afgrunden... Det finns här, i basaltgrottor rundt omkring denna sal, alla olyckor, alla hemsökelse, alla sjukdomar, alla fador, alla sorgeslag, alla mysterier, som legat tungt på lifvet sedan tidens begynnelse... Jag har haft icke litet besvär med att stänga in dem där med Ödets tillhjälp, och det är inte alldeles så lätt, mäntro, att hålla en smula ordning på dessa otyglade väsen... Man ser ju, hur det går, när något af dem slipper ut och visar sig på jorden...

BRÖDET. Min höga ålder, erfarenhet och tillgifvenhet göra mig till dessa båda barns naturliga beskyddare. Tillåt mig därför, fru Natt, att få till eder framställa en fråga...

NATTEN. Var så god...

BRÖDET. Om det skulle bli farligt, hvart skall man då fly?

NATTEN. Det finns ingen möjlighet att fly.

TYLTYL, tar nyckeln och stiger upp för de första trappstegen. Vi börja här... Hvad finns det bakom denna bronsport?

NATTEN. Jag tror, att det är Vålnaderna... Det var mycket länge sedan jag öppnade den och lät dem komma ut...

TYLTYL, sätter nyckeln i låset. Jag skall se efter... (Till Brödet.) Har ni Fågel blå's bur?

BRÖDET, skallrande med tänderna. Jag är visst inte rädd, men jag undrar, om det inte vore bäst att inte öppna utan titta genom nyckelhålet?...

TYLTYL. Jag har inte frågat er till råds...

MYTYL, börjar plötsligt gråta. Jag är rädd!... Hvar är Sockret?... Jag vill gå hem!

SOCKRET, skyndar inställsamt fram. Här, min lilla fröken, här är jag... Gråt inte! Jag skall hugga af en af mina fingrar, så får ni en karamell...

TYLTYL. Asch!

(Han vrider om nyckeln och öppnar försiktigt dörren. Fem eller sex Spöken med sällsamma och olikartade skepnader slinka genast ut och sprida sig åt alla håll. Brödet blir förskräckt, kastar buren och springer och gömmer sig längst bort i salen, medan Natten, som jagar spökena, ropar åt Tyltyl!)

NATTEN. Fort!... Stäng till dörren, annars komma de alla ut, och vi få aldrig tag i dem!... De ha tråkigt där inne, nu sedan Människan inte längre tar dem på allvar... (Hon schasar spökena och söker med en af ormar sammansatt piska drifva dem tillbaka mot dörren till deras fängelse.) Hjälp mig!... Hitåt!... Hitåt!...

TYLTYL, till Hunden. Hjälp henne, Tylo, skynda dig!

HUNDEN, hoppar och skäller. Jaha! Jaha! Jaha!

TYLTYL. Och hvar är Brödet?

BRÖDET, längst borta i salen. Här... Jag står här vid dörren för att hindra dem från att komma ut...

(När ett af spökerna närmar sig åt det hållet, lägger Brödet benen på nacken och flyr under upphäfvande af förfärade skrik.)

NATTEN, till tre spöken, som hon gripit tag uti. Följ med här!... (Åt Tytyl.) Öppna litet på dörren... (Hon knuffar in spökerna i grottan.) Så där ja, det gick bra... (Hunden kommer med två andra.) Och de här också... Så, var nu ordentliga... ni vet ju, att ni inte får komma ut förrän på de Dödas dag...

(Hon stänger dörren.)

TYLTYL, går till en annan dörr. Hvad finns här innanför då?

NATTEN. Hvad skall det tjäna till?... Jag har ju sagt, att Fågel blå aldrig varit här... Men som du vill... Öppna, om du så tycker... Det är Sjukdomarna.

TYLTYL, sätter i nyckeln. Måste man vara försiktig, när man öppnar?

NATTEN. Det behöfs inte. De äro så spaka, de små stackarna. De äro inte lyckliga... Människan har fört ett sådant krig emot dem på senare tiden... i synnerhet sedan bacillerna upptäcktes... Öppna, så får du väl se...

(Tytyl slår upp dörren. Ingenting visar sig.)

TYLTYL. Kommer de inte ut?

NATTEN. Det är som jag sade. Nästan alla äro sjuka och nedslagna. Läkarna äro inte snälla mot dem... Stig in ett ögonblick, så får du se...

(Tytyl går in i grottan men kommer genast ut igen.)

TYLTYL. Fågel blå är inte där... De ser mycket sjuka ut, era Sjukdomar. De orkade inte ens lyfta på hufvudet... (En liten Sjukdom i tofflor, nattrock och nattmössa smyger sig ut ur grottan och börjar hoppa

omkring i salen.) Nej se, en sådan liten, som rymmer sin väg!... Hvad är det för en?

NATTEN. Å, det är bara den allra minsta. Det är Snufvan... Det är en af dem man minst förföljer, och hon mår också bäst... (Ropande på Snufvan.) Kom hit, lilla stackare... Det är för tidigt, ser du, du får vänta till vintern...

(Snufvan trippar nysande, hostande och snytande sig tillbaka in i grottan, hvars dörr Tytlyl stänger.)

TYLTYL, vid nästa dörr. Hvad är det här inne då?

NATTEN. Akta dig. Det är Krigen... De äro fruktansvärdare och mäktigare än någonsin... Gud vet, hur det skulle gå, om något af dem komme ut!... Lyckligtvis äro de litet dästa och just inte rörliga af sig... Det är bäst, att vi stå färdiga allesamman att hålla emot dörren, medan du hastigt kastar en blick in i grottan.

(Tytlyl gläntar med stor försiktighet på dörren och tittar in genom den smala springan. Genast kastar han sig mot dörren och ropar.)

TYLTYL. Fort där!... Håll emot!... De såg mig!... De kommer allihop!... De vill ut!

NATTEN. Tag i, allesamman!... Duktiga tag!... Brödet också... inte hålla sig undan!... Skjut på bara!... De äro starka!... Så, nu går det!... Nu ge de efter... Det var nära... Såg du dem?

TYLTYL. Ja visst! De är kolossala, förfärliga! Jag tror inte de har Fågel blå...

NATTEN. Nej, det ha de då inte. De skulle äta upp honom med detsamma... Nå, har du fått nog nu? Du ser ju, att här ingenting finns...

TYLTYL. Jag måste se allt... Det har Ljuset sagt...

NATTEN. Ljuset! Det är lätt för henne att säga, men själf törs hon inte komma...

TYLTYL. Det här är nästa dörr. Hvad finns här?

NATTEN. Här har jag Mörkren och Fasorna...

TYLTYL. Kan man öppna?

NATTEN. Mycket väl. De äro ganska lugna. Det är som med Sjukdomarna...

TYLTYL, öppnar dörren en smula misstroget och kastar en försiktig blick in i grottan. Är ingen där?

NATTEN, blickande in i grottan äfven hon. Nå, mina Mörker, hvad har ni för er? ... Kom ut en stund, och räta på benen, det kommer att göra er godt... Och Fasorna också... Det är ingenting att frukta... (Några Mörker och några Faso, kvinnliga skepnader i för de förra nattsvarta, för de senare grönaaktiga dok, våga sig med ömklig min ett par steg utanför grottan, men när Tytyl gör en rörelse med handen, skynda de in igen.) Nå, inte ska ni vara så rädda... Det är ju en liten gosse; han gör er ingenting... (Åt Tytyl.) De ha blifvit ytterst skygga, utom de stora, som du ser där längst inne...

TYLTYL, blickar mot grottans inre. Å, de är förfärliga!

NATTEN. De äro slagna i bojer... De äro de enda, som icke rädas för Människan... Men stäng dörren, så att de inte bli onda...

TYLTYL, går till nästa dörr. Den här dörren är mörkare... Hvad finns det här?

NATTEN. Där inne bo flera Mysterier. Om du nödvändigt skall, så kan du öppna den också, men gå inte in... Var mycket försiktig, och vi måste stå färdiga att skjuta igen dörren, liksom vi gjorde med Krigen.

TYLTYL, öppnar med ytterlig försiktighet och sticker skyggt in hufvudet. Å!... Hvilken kyla!... Det är så att ögonen tåras!... Stäng fort!... Skjut på! De håller

emot... (Natten, Hunden, Katten och Sockret skjuta igen dörren.) Å! Jag såg!

NATTEN. Hvad då?

TYLTYL, upprörd. Jag vet inte. Det var fasansfullt... De satt där som vidunder utan ögon... Hvad var det för en jätte, som ville ta mig?

NATTEN. Det var nog Tystnaden. Han är väktare vid denna dörr... Det var alltså hemskt? Du är ännu helt blek och darrande...

TYLTYL. Ja, jag hade inte trott... Jag har aldrig sett... Mina händer är som is.

NATTEN. Det blir mycket värre om en stund, om du fortsätter...

TYLTYL, går till nästa dörr. Är den här lika hemsk?

NATTEN. Nej, där har jag litet af hvarje... några tjänstlediga Stjärnor, mina särskilda Dofter, några Ljus, som äro mina: irrbloss, lysmaskar, eldflugor... där finns också Daggen och Näktergalssången...

TYLTYL. Stjärnorna, Näktergalssången... Det är nog den rätta dörren...

NATTEN. Ja, öppna, om du vill; det är beskedliga saker alltihop...

(Tyltyl slår upp dörren. Stjärnorna, sköna unga flickor i brokiga ljusslöjor, skynda genast ut ur sitt fängelse, sprida sig i salen och tråda på trappstegen och kring kolonnerna behagfulla ringdanser, öfverglutna af ett slags lysande halfdager. Nattens Dofter, nästan osynliga, Irrblossen, Lysmaskarna och den genomskinliga Daggen förena sig med dem, under det att Näktergalssången flödar ut ur grottan och öfversvämmar det nattliga slottet.)

MYTYL, klappar förtjust i händerna. O, såna vackra fröknar!

TYLTYL. Och hvad de dansar väl!

MYTYL. Och hvad de luktar godt!

TYLTYL. Och så vackert de sjunger!

MYTYL. Hvad är det där för några, som man knappast kan se?

NATTEN. Det är mitt nattliga dunkels Dofter...

TYLTYL. Och de andra där borta, som blänker som glas?

NATTEN. Det är Daggen från skogarna och fälten... Men nu kan det vara nog... Finge de hållas, slutade de aldrig... Det är lättare sagt än gjort att få in dem igen, när de väl börjat dansa... (Klappar i händerna.) Se så, Stjärnor! Nu är inte stunden att dansa. Himlen är mulen af väldiga skyar... Fort nu, in igen allesamman, annars går jag efter en solstråle...

(Stjärnor, Dofter o. s. v. störta förfärade in i grottan, som stänges efter dem. Samtidigt tystnar Näktergalssången.)

TYLTYL, går fram till porten i fonden. Här är den stora midt-porten!

NATTEN, allvarligt. Öppna icke den...

TYLTYL. Hvarför inte?

NATTEN. För att det är förbjudet...

TYLTYL. Det är alltså där, som Fågel blå döljer sig. Ljuset har sagt mig det...

NATTEN, moderligt. Hör nu hvad jag säger, min gosse... Jag har varit snäll och tillmötesgående. Jag har gjort för dig hvad jag aldrig förr gjort för någon... Jag har för dig yppat alla mina hemligheter... Jag vill dig väl, jag känner mig rörd af din ungdom och din oskuld, och jag talar som en mor till dig... Hör hvad jag säger, och tro mig, mitt barn, afstå nu från att gå vidare, fresta icke ödets makter, öppna icke denna port!

TYLTYL, ganska tveksam. Men hvarför?

NATTEN. Emedan jag icke vill, att du skall rusa i fördärfvet... Emedan ingen, som öppnat den aldrig så litet, kommit lefvande åter till dagsljuset... Emedan allt rysansvärdt, som man kan upptänka, alla fador och hemsökelse, som man talar om på jorden, äro ett intet mot den oskyldigaste af dem, som möta en människa, så snart hennes öga uppfångar en skymt af det hotande, bottenlösa djup, åt hvilket ingen vågar gifva något namn... Det är så, ser du, att till och med jag, om du trots allt framhärdar i att vilja öppna denna port, måste bedja dig vänta, tills jag satt mig i säkerhet i mitt fönsterlösa torn... Nu får du besinna dig och själf taga ansvaret...

(Mytyl storgårer, upphäfver förskräckta, oartikulerade rop och söker draga Tytyl därifrån.)

BRÖDET, skallrar med tänderna. Gör det inte, min lilla husbonde... (Kastar sig på knä.) Haf medlidande med oss!... Jag beder er om det på mina bara knän... Ni ser ju, att Natten har rätt...

KATTEN. Ni offrar allas våra lif...

TYLTYL. Jag måste öppna...

MYTYL, stampar med foten under sina snyftningar. Jag vill inte!...
Jag vill inte!...

TYLTYL. Sockret och Brödet får ta Mytyl i handen och springa med henne... Nu öppnar jag...

NATTEN. Rädde sig den som kan!... Skynda, det är hög tid!...

(Hon flyr.)

BRÖDET, flyende i vild förskräckelse. Vänta åtminstone, tills vi hunnit undan!...

KATTEN, likaledes flyende. Vänta, vänta!...

(De gömma sig bakom kolonnerna i andra ändan af salen. Tytyl blir ensam med Hunden framför den höga porten.)

HUNDEN, flämtande och spasmodisk af återhållen rädsla. Jag stannar, jag stannar... Jag är inte rädd!... Jag stannar!... Jag stannar hos min lilla gud... Jag stannar!... Jag stannar!...

TYLTYL, smekande Hunden. Det är bra, Tylo, det är bra!...

Gif mig stora famnen!... Vi är två... Nu

få vi se opp!... (Han sätter nyckeln i låset. Ett rop af förfäran höres från andra ändan af salen, dit de öfriga flytt. Nyckeln har ej väl stuckits in, förrän de höga och breda dörrhalfvorna glida åt sidan och försvinna till höger och vänster in i murarna, plötsligt blottande — överklig, oändlig, obeskriflig — den mest häpnadsväckande, ljusdunkla drömträdgård, i hvilken sagans blåa fåglar flyga bland stjärnorna och planeterna, upplysande allt som de beröra, ständigt svingande från ädelsten till ädelsten, från månstråle till månstråle, icke två och tre, utan så oräkneliga ända bort till synranden, att de tyckas vara den underbara trädgårdens egen vind och azurluft och substans. — Tytyl står bländad och utom sig af förvåning i ljuset från trädgården.) Å!... Det är himlen!... (Vändande sig till flyktingarna.) Kom genast!... Här är de!... Det är de! Det är de! Det är de!...

Vi ha funnit dem till slut!... Tusentals blåa fåglar! Millioner!... Milliarder!... Det är för många!... Kom, Mytyl!... Kom, Tylo!... Kom, allesamman!... Hjälp mig!... (Han springer in bland fåglarna.) Man kan ta dem med händerna. De är inte skygga! De är inte rädda för oss!... Kom, kom!... (Mytyl och de andra skynda till. Alla utom Natten och Katten gå in i den bländande trädgården.) Ser ni!... De är för många!... De kommer, bara jag räcker ut handen!... Titta, de äter månstrålarna!... Hvar är du, Mytyl?... Det är så mycket blå

vingar, så mycket fjädrar, som faller, att man rakt inte kan se!... Bit dem inte, Tylo!... Skada dem inte!... Tag dem försiktigt!

MYTYL, omgifven af blåa fåglar. Jag har redan tagit sju!... O, hvad de flaxar med vingarna!... Jag kan inte hålla dem!...

TYLTYL. Inte jag heller!... Jag har för många!... De flyger igen!... Nu kommer de tillbaka!... Tylo har också några!... Jag tror de drar oss med sig... bär oss upp till himlen!... Kom, vi går ut den här vägen!... Ljuset väntar oss! Hvad Ljuset skall glädjas!... Den här vägen!

(De lämna trädgården med händerna fulla af flaxande fåglar, och i ett vimmel af azurblå vingar springa de genom hela salen och ut till höger, följda af Brödet och Sockret, hvilka icke tagit några fåglar. — Sedan Natten och Katten blifvit ensamma, gå de upp mot bakgrunden och se sig ängsligt om i trädgården.)

NATTEN. De ha honom väl inte?

KATTEN. Nej... Jag ser honom på den där månstrålen... De kunde inte nå honom; han satt för högt...

(Ridån faller. Strax därefter inträda samtidigt, framför den nedgångna ridån, från vänster Ljuset, från höger Tytyl, Mytyl och Hunderna, som komma springande med famnen full af de fångade fåglarna. Men dessa tyckas redan liflösa, hufvudena sloka och vingarna äro bräckta. Det är blott döda fågelhamnar, de hålla i sina händer.)

LJUSET. Nå, har ni fått honom?

TYLTYL. Ja! Där fanns så många man ville ha! Där fanns tusentals!... Se här!... Ser du dem?... (Han betraktar de fåglar, han räcker Ljuset, och ser, att de äro döda.) Hvad nu?... De lefver inte... Hvad har det kommit åt dem?... Dina också, Mytyl?... Tilos också. (Bortkastar i vredesmod fågelliken.) Nej, detta var nedrigt!... Hvem har dödat dem?... Nu är jag verkligen ledsen...

(Han gömmer sitt hufvud under armen och skakas af snyftningar.)

LJUSET, sluter honom ömt i sin famn. Gråt icke, mitt barn...
Du fick inte honom, som kan lefva i det fulla
dagsljuset... Han har flugit någon annan-
städes... Vi skola nog finna honom...

HUNDEN, betraktar de döda fåglarna. Duger de att äta?...

(Alla ut till vänster.)

bo

K.

SU

K.

Femte tablån.

Skogen.

En skog. Natt. Mänsken. Gamla träd af olika slag: en ek, en bok, en alm, en poppel, en gran, en cypress, en lind, en kastanj o. s. v.

(Katten inträder.)

KATTEN, hälsande träden. Varen hälsade, alla träd!

SUS I LÖFVET. Var hälsad!

KATTEN. I dag är en stor dag!... Vår fiende kommer för att frigöra edra krafter och öfverlämna sig själf... Det är Tytyl, sonen till vedhuggaren, som har gjort er så mycket ondt... Han söker Fågel blå, som ni dolt för Människan sedan världens begynnelse och som ensam vet vår hemlighet... (Sus i bladen.) Hvad sa' ni?... Jaså, det är Poppeln, som talar... Ja, han äger en diamant, som har förmåga att för ett ögonblick frigöra våra andar. Han kan tvinga oss att utlämna Fågel blå, och sedan äro vi ändtligen helt prisgifna åt Människan... (Sus i bladen.) Hvem är det som talar?... Jaså, Eken... Hur står det till? (Sus i Ekens blad.) Fortfarande förkyld?... Sköter inte Lakritsörten om er nu längre?... Reumatismen alltjämt?... Tro mig, det är mossans skull; ni lägger för mycket mossa på fötterna... Är Fågel blå ännu hos er? (Sus i Ekens blad.) Hur?...

Ja, det är ingen tvekan. Vi måste begagna tillfället. Han måste försvinna... (Sus i bladen.) Förlåt?... Jaa, han har sin lilla syster med sig. Hon måste också dö... (Sus i bladen.) Ja, Hunden är med dem; det är omöjligt att skaffa honom ur vägen... (Sus i bladen.) Hur sa' ni?... Muta honom?... Omöjligt! Jag har försökt med allting... (Sus bland bladen.) Ah, är det du, Gran?... Ja, laga i ordning fyra bräder... Ja, det är också Elden, Sockret, Vattnet och Brödet... De äro på vår sida allesamman, utom Brödet, som inte riktigt är att lita på... Det är bara Ljuset, som är på Människans sida, men hon kommer inte... Jag har narrat barnen att smyga sig ut, medan hon sover... Det är ett enastående tillfälle... (Sus i bladen.) Det var Bokens röst!... Ja, ni har rätt, vi måste underrätta Djuren... Har Kaninen sin trumma... Är han hos er?... Godt, låt honom då trumma ihop dem genast... Här komma de!

(Man hör Kaninens trumhvirflar aflägsna sig. — Tytyl, Mytyl och Hunden inträda.)

TYLTYL. Är det här?

KATTEN, skyndar emot barnen, inställsam och sötsliskig. Se där kommer min lilla husbonde!... Hvad ni ser frisk ut och hvad ni är vacker i kväll!... Jag sprang i förväg för att anmäla er ankomst... Allt går bra. Den här gången fånga vi Fågel blå, det är jag viss om... Jag har skickat Kaninen att trumma ihop de förnämsta djuren i landet... Man kan höra dem redan genom löfverket... Hör!... De äro lite blyga och

våga sig inte fram... (Låten af olika djur: kor, svin, hästar, åsnor o. s. v. — Afsides, åt Tytyl.) Men hvarför har ni tagit med er Hunden?... Det är som jag har sagt: han står illa till boks öfverallt, till och med hos träden... Jag är ganska rädd, att hans förhatliga närvaro kan bringa alltihop om intet...

TYLTYL. Jag kunde inte bli af med honom... (Till Hunden, hötande åt honom.) Vill du ge dig af, din fuling!...

HUNDEN. Hvem?... Jag?... Hvarför det?... Hvad har jag gjort?

TYLTYL. Gå din väg, säger jag!... Vi behöfver dig inte, det är bara det... Du tråkar ut oss i längden!...

HUNDEN. Jag skall inte säga ett ord... Jag skall hålla mig på afstånd... Ingen skall se mig... Vill du jag skall räcka vacker tass?

KATTEN, tyst, till Tytyl. Tänker ni tåla en sådan olydnad?... Tag käppen och slå honom på nosen; han är verkligen odräglig!...

TYLTYL, slår Hunden. Jag skall lära dig att lyda genast en annan gång!...

HUNDEN, tjutande. Aj, aj, aj!

TYLTYL. Hvad säger du?

HUNDEN. Jag måste få kyssa dig, för att du har slagit mig!

(Han öfverhopar Tytyl med häftiga smekningar.)

TYLTYL. Så ja... Det är bra... Det är nog... Gå din väg!

MYTYL. Nej, nej, jag vill, att han skall stanna... Jag är rädd för allting, när han inte är med...

HUNDEN, hoppas omkring Mytyl, så att han nästan knuffar omkull henne, och öfverhopar henne med hänförda ömhetsbetygelser. Å, en sådan liten snäll flicka!... Hvad hon är vacker! Hvad hon är snäll!... Hvad hon är söt och rar!... Jag måste kyssa henne! En gång till! En gång till! En gång till!

KATTEN. En sådan idiot!... Nå, vi ska väl se... Nu är ingen tid att förlora... Vrid på Diamanten...

TYLTYL. Hvar skall jag ställa mig?

KATTEN. I den här månstrålen. Här ser ni bättre... Vrid nu sakta...

(Tytyl vrider på Diamanten. Genast går en lång skälfnings genom grenar och blad. De äldsta och mest vördnadsbjudande stammarna öppna sig för att framsläppa den själ, som bor i hvar och en. Dessa själar utseende växlar efter hvarje träd utseende och karaktär. Almens, till exempel, är en sorts andfådd, stormagad, butter tomttegubbe; Lindens är blid, tillgänglig, fryntlig; Bokens smidig och elegant; Björkens hvit, tillbakadragen, orolig; Pilens småväxt, tofvig i håret, klagande; Granens lång, smärt, tyst; Cypressens tragisk; Kastanjens anspråksfull, litet affekterad; Poppelns munter, efterhängsen, pratsam. Somliga stiga långsamt ut ur sina stammar och sträcka på sig, stela i kroppen som efter en månghundraårig fångenskap eller sömn, andra komma ut med ett enda hurtigt hopp, och alla ställa sig kring barnen, dock hvar och en så nära som möjligt till sitt födelseträd.)

POPPELN, den första som springer fram, ropar med full hals: Människor!... Små människor!... Man kan tala med dem!... Det är slut med Tystnaden!... Den är slut!... Hvar äro de ifrån?... Hvilka äro de?... (Till Linden, som kommer fram, lugnt rökande sin pipa.) Känner du dem, fader Lind?...

LINDEN. Kan inte minnas jag har sett dem förr...

POPPELN. Åjo, tänk efter... Du känner ju alla människor; du håller ju ständigt till omkring deras boningar...

LINDEN, tar barnen i betraktande. Nej, det försäkras jag... Jag känner dem inte... De äro för unga

ännu... Jag känner bara de förälskade, som komma till mina lundar i mänskenet, och öl-drickarna, som sitta och pokulera under mina grenar...

KASTANJEN, tillgjord, trycker monokeln fastare i ögat. Hvad är det här för något?... Fattiga ungar från landet?...

POPPELN. Ja ni, herr Kastanje, som bara stoltserar på storstädernas bulevarder...

PILEN, i träskor, suckande och gnällande. Å, Herre Gud!... Herre Gud!... Nu kommer de igen och hugger hufvud och armar af mig!

POPPELN. Tyst!... Eken träder ut ur sin borg!... Han ser ganska skral ut i kväll... Tycker ni inte, att han håller på att bli gammal?... Hur många år kan han ha på nacken?... Granen påstår fyra tusen, men jag är säker på att han öfverdrifver... Tyst nu, få vi höra...

(Eken kommer långsamt gående. Han är fabelaktigt gammal, bär en krona af mistel och är klädd i en lång, grön mantel med broderier af mossor och lafvar. Han är blind; hans hvita skägg fladdrar för vinden. Han stöder sig med ena handen på en knotig staf och med den andra på en ung ekstelning, som är hans ledsven. Fågel blå sitter på hans axel. När han nalkas, draga sig de andra träden vördnadsfullt åt sidan och buga sig.)

TYLTYL. Han har Fågel blå!... Fort! fort!... Hitåt!...
Gif mig den!...

TRÄDEN. Tyst! Tyst!

KATTEN, åt Tytyl. Tag af dig hatten. Det är Eken!

EKEN, åt Tytyl. Hvem är du?

TYLTYL. Jag är Tytyl... När kan jag få Fågel blå?

EKEN. Tytyl, vedhuggarens son?

TYLTYL. Ja...

- EKEN. Din far har gjort oss mycket ondt... Bara i min släkt har han tagit lifvet af sexhundra af mina söner, fyrahundrasjuttiofem farbröder och fastrar, tolfhundra kusiner, trehundraåttio sonhustrur och toltusen barnbarnsbarn!...
- TYLTYL. Jag vet inte, herrn... Det har inte varit med vilja...
- EKEN. Hvad skall du här att göra, och hvarför har du manat fram våra själar ur deras boningar?
- TYLTYL. Jag ber om förlåtelse, att jag besvärat er... Det var Katten, som sa', att ni skulle tala om för oss, hvar Fågel blå finns...
- EKEN. Ja, jag vet, du söker Fågel blå, det vill säga tingens och lyckans stora hemlighet, för att människorna skola göra vårt slafveri ännu tyngre...
- TYLTYL. Nej, snälla herrn, det är åt féen Bérylunes lilla flicka, som är mycket sjuk...
- EKEN, bjuder tystnad. Nog!... Jag hör icke Djuren... Hvar äro de?... Allt detta intresserar dem lika mycket som oss... Vi träd få icke ensamma påtaga oss ansvaret för de allvarliga åtgärder, som måste vidtagas... Den dag människorna få veta, att vi gjort det vi skola göra, komma de att utkräfva en fruktansvärd vedergällning. Vi måste därför vara enhälliga i vårt samtycke, så att vår tystnad likaledes må blifva enhällig.
- GRANEN, tittar fram öfver de andra träden. Djuren komma... De följa Kaninen... Där ser jag Hästens själ, och Tjurens, Oxens, Kons, Vargens, Fårets, Svinets, Tuppens, Getens, Åsnans och Björnens...

(Djurens själar komma in en och en, allt efter som Granen räknar upp dem, och gå fram och sätta sig bland träden, utom Getens själ, som ströfvar omkring hit och dit, och Svinets, som bökar bland rötterna.)

EKEN. Äro alla här närvarande?

KANINEN. Hönan kunde inte lämna sina ägg, Haren var ute och sprang ärenden, Hjorten har ondt i sina horn, Räfven är sjuk — här är läkarbetyget — Gåsen förstod inte, och Kalkonen blef ond.

EKEN. Dessa uteblifvanden äro i hög grad att beklaga. Men vi äro ju tillräckligt många ändå... I veten, mina bröder, hvad saken gäller. Det barn, som I här sen, kan tack vare en från jordmakterna röfvad talisman bemäktiga sig vår Fågel blå och därmed frångå oss den hemlighet, vi bevarat sedan lifvets uppkomst... Nu känna vi ju Människan tillräckligt för att icke hysa något tvifvel om det öde, hon tillämnar oss, när hon kommer i besittning af denna hemlighet. Därför synes mig hvarje tvekan både enfaldig och oförlätlig... Stunden är allvarlig. Vi måste undanröja gossen, innan det blir för sent.

TYLTYL. Hvad säger han?

HUNDEN, stryker omkring Eken och visar tänderna. Ser du mina tänder, gamla gubbstut?

BOKEN, med harm. Han förolämpar Eken!

EKEN. Är det Hunden?... Kör bort honom! Inte kunna vi tåla en förrädare ibland oss!

KATTEN, tyst, åt Tytyl. Skicka bort Hunden... Det är ett missförstånd... Låt mig hållas, så skall jag ställa allt till rätta... Men skicka af honom så fort som möjligt...

- TYLTYL, till Hunden. Vill du ge dig af!
- HUNDEN. Låt mig få slita sönder den där gamla giktbrutna stollens mosstofflor! ... Det vore skämtsamt!
- TYLTYL. Vill du tiga! ... Och ge dig i väg! ... Bort med dig, din fuling!
- HUNDEN. Godt, jag skall gå ... Jag kommer väl igen, när du behöfver mig ...
- KATTEN, tyst, åt Tylyl. Det vore bättre att binda honom, annars ställer han till dumheter, träden bli otåliga, och alltihop slutar illa ...
- TYLTYL. Ja, men hur skall jag kunna det? Jag har tappat hans koppel ...
- KATTEN. Här kommer just Murgrönan med starka bindslen ...
- HUNDEN, morrande. Jag kommer igen ... Jag kommer igen ... Gamla hostiga podagerskrälle! ... Gamla förkrympta rotbylte! ... Det är Katten, som styr, förstås ... Det skall han allt ha igen! ... Hvad hviskar du om, din Judas? ... Vau, vau, vau! ...
- KATTEN. Ni ser själf; han förolämpar alla.
- TYLTYL. Ja, han är odräglig, det är sant, och kommer bara misshällighet åstad ... Bästa Murgröna, vill ni inte ta och binda honom? ...
- MURGRÖNAN, närmar sig ganska rädd. Han bits väl inte?
- HUNDEN, morrande. Visst inte! ... Tvärtom! ... Han skall kyssa och smeka dig! ... Vänta, skall du få se! ... Kom bara hit med dina gamla repstumpar!
- TYLTYL, höter åt honom med käppen. Tylo! ...
- HUNDEN, kryper för Tylyls fötter och viftar med svansen. Hvad skall jag göra, min lilla gud?

TYLTYL. Lägg dig på magen!... Lyd Murgrönan och
låt binda dig, annars...

HUNDEN, morrar mellan tänderna, medan Murgrönan binder honom.
Fördömda galgrep!... Usla kogrimma!... Se,
min lilla gud... Det skär in i mina tassar!...
Jag strypts!...

TYLTYL. Jaja!... Det är din egen skull!... Var tyst och
håll dig stilla. Du är odräglig!

HUNDEN. Du tar miste, men det gör detsamma... De ha
ondt i sinnet... Akta dig, min lilla gud!...
Nu drar hon åt om munnen!... Jag kan inte
tala längre!...

MURGRÖNAN, som lindat in Hundens som ett paket. Hvert ska vi
bära honom?... Jag har täppt till munnen på
honom så pass, att han allt får hålla sig tyst
nu...

EKEN. Bind honom säkert bakom min stam där borta,
vid min stora rot!... Vi få se sedan, hvad vi
göra med honom... (Murgrönan bär med Poppelns
tillhjälp bort Hundens bakom Ekens stam.) Är det
gjordt?... Godt, vi äro alltså kvitt detta be-
svärliga vittne, denne affälling, och kunna
överlägga i all rättvisa och sanning... Jag
vill icke dölja för Eder, att min sinnesrörelse
är stor... Det är första gången, som det är
oss förunnadt att döma Människan och låta
henne känna vår makt... Efter allt ondt, som
hon gjort oss, efter de namnlösa oförrätter vi
lidit, tror jag icke det kan råda minsta tvekan
om hvad dom vi böra fälla...

ALLA DE ANDRA TRÄDEN och ALLA DJUREN. Nej, nej,
nej!... Ingen tvekan!... Hon skall hängas!...
Hon skall dö!... Det är för många orätt-

visor!... Hon har varit för hänsynslös!...
 Det har fortgått för länge!... Vi slå ihjäl
 henne!... Vi äta upp henne!... Låt det ske
 strax... strax!

TYLTYL, till KATTEN. Hvad är det med dem?... Är de miss-
 nöjda?

KATTEN. Bry er inte om det!... De äro lite murkna för
 att våren är så sen... Låt mig bara hållas,
 så skall jag ställa allt till rätta...

EKEN. Beslutet kunde ju icke bli annat än enhälligt...
 Det gäller nu att till undvikande af alla efter-
 räkningar utfinna det dödssätt, som är lämp-
 ligast, bekvämast, snabbast och säkrast och
 som lämnar minst anklagande spår efter sig,
 när Människorna finna de små liken i sko-
 gen...

TYLTYL. Hvad vill allt det här säga?... Hvart vill han
 komma?... Jag börjar bli led på det här...
 Eftersom han har Fågel blå, må han ge mig
 honom nu...

TJUREN, träder fram. Det bästa och säkraste är att stänga
 till i maggropen. — Skall jag?...

EKEN. Hvem talar så?

KATTEN. Det är Tjuren.

KON. Det vore bättre han hölle sig lugn... Jag läg-
 ger mig inte i det... Jag måste beta af hela
 ängen, som ligger där borta i det blå mån-
 ljuset... Jag har inte tid...

OXEN. Inte jag heller. För öfrigt gillar jag allt på för-
 hand...

BOKEN. Jag släpper till min högsta gren att hänga
 dem i...

MURGRÖNAN. Och jag ränsnaran...

GRANEN. Och jag de fyra bräderna till den lilla lådan ...

CYPRESSEN. Och jag grafplatsen.

PILEN. Det enklaste vore att dränka dem i någon af mina bäckar ... Det kan jag åta mig ...

LINDEN, mildt och medlande. Ja, men skall det vara nödvändigt att gå så långt? ... De äro ju så unga ... Man skulle helt enkelt kunna oskadliggöra dem genom att stänga in dem i en inhägnad, som jag åtar mig att uppföra ...

EKEN. Hvem talar så? ... Jag tror mig igenkänna Lindens honungssöta röst ...

GRANEN. Ja, det är det också.

EKEN. Det finns alltså en affälling bland oss liksom bland Djuren? ... Hittills hade vi endast att beklaga oss öfver fruktträden, men de äro ju inte några riktiga träd.

SVINET, rullar med sina små lystna ögon. Jag tycker det är bäst att äta opp flickan först ... Hon är nog mör i köttet ...

TYLTYL. Hvad säger den där? ... Vänta du, din ...

KATTEN. Jag vet inte, hvad det går åt dem. Det artar sig obehagligt ...

EKEN. Tyst här! ... Frågan är, hvem af oss som skall få äran att måtta det första slaget, hvem som skall från våra hjässor afvända den största fara, vi varit utsatta för sedan Människans födelse.

GRANEN. Det är dig, vår konung och patriark, som denna ära tillkommer.

EKEN. Är det Granen, som talar? ... Ack, jag är för gammal! Jag är blind och sjuklig, och jag har inte längre makt med mina domnade armar ... Nej du, min alltid grönskande, alltid lika oböjda

broder, du, som sett de flesta af dessa träd födas, du skall i mitt ställe hafva äran af det ädla dåd, som gör oss fria.

GRANEN. Jag tackar dig, vördade fader... Men då jag kommer att få äran att svepa de båda liken, fruktar jag att väcka mina fränders rättmätiga afund, och jag tror, att den äldste och värdigaste efter oss, den som kan ge det bästa klubbslaget, är Boken...

BOKEN. Ni vet, att jag är maskäten och att min klubba inte är så stark... Men Almen och Cypressen hafva väldiga vapen...

ALMEN. Jag skulle inte bättre begära, men jag orkar knappt hålla mig upprätt... En mullvad har gnagt af min stortå i natt...

CYPRESSEN. Jag är villig. Men om jag också icke som granen får förmånen att svepa dem, får jag ju åtminstone gråta på deras graf... Det är inte värdt, att jag får mera på min del... Fråga Poppeln!

POPPELN. Jag?... Hur kan ni tänka något sådant?... Mitt trä är ju lösare än ett barns hull!... Och jag vet inte, hvad det är fatt med mig... Jag har frosskakningar... Se bara på mina löf!... Jag förkylde mig nog i soluppgången i morse.

EKEN, gifver luft åt sin harm. I ären rädda för Människan!... Till och med dessa små ensamma och obeväpnade barn ingifva eder denna hemlighetsfulla fruktan, som alltid gjort oss till slafvar!... Nåväl, jag har hört nog... Efter ingen annan vågar, skall jag, ensam, gammal, giktbruten, darrande och blind, i denna guda-

gifna stund träda arffienden till mötes!..
Hvar är han?

(Trefvande med stafven, går han fram mot Tylyl.)

TYLTYL, drar sin knif. Är det mig han vill åt, den där gubben med den stora kappen?

(Alla de andra träden upphäfvat ett rop af förfaran vid åsynen af knifven, träda emellan och hålla tillbaka Eken.)

TRÄDEN. Knifven!... Akta er!... Knifven!

EKEN, söker göra sig lös. Låt mig vara!... Hvad bryr jag mig om det!... Knif eller yxa!... Hvem är det, som håller mig tillbaka?... Hwad! Ären I alla här? Viljen I alla hålla mig tillbaka?... (Kastar sin staf.) Nåväl, må så vara då!... Skam öfver oss!... Det blir Djuren, som få bli våra befriare!

TJUREN. Ja visst!... Det åtar jag mig!... Jag har hvassa horn!

OXEN och KON, draga honom i svansen. Hwad skall du lägga dig i det där för?... Var inte dum!... Det blir bara ledsamheter!... Låt du bli!... Det är de vilda djurens sak!

TJUREN, Nej, nej, det är min sak!... Vänta bara!... Men håll i mig, annars ställer jag till en olycka!

TYLTYL, till Mytyl, som upphäfver gälla skrik. Var inte rädd!... Ställ dig bakom mig... Jag har ju min knif.

TUPPEN. Han är duktig, den där lille!

TYLTYL. Jaså, det är alltså mig ni vill åt?

ÅSNAN. Jojo män, din byting, har du fått det klart för dig nu?

SVINET. Gör din bön nu, för det är din sista stund. Men ställ dig inte för flickan... Jag vill riktigt se

på henne... Det är henne jag skall äta opp först...

TYLTYL. Hvad har jag gjort er?

FÅRET. Å, ingenting... Ätit opp min lille bror, mina båda systrar, mina tre farbröder, min moster, farfar och farmor... Vänta bara!... När vi fått omkull dig, skall du nog få se, att jag också har tänder...

ÅSNAN. Och att jag har hofvar!...

HÄSTEN, stolt piafferande. Ni ska väl få se hur jag bär mig åt!... Vill ni, att jag skall bita ihjäl honom med tänderna eller sparka honom till döds?... (Han går öfvermodigt emot Tytyl, som höjer sin knif. Hästen gripes af plötslig panik, gör helt om och flyr så fort benen kunna bära honom.) Ja, men det är inte rätt!... Det är inte rent spel!... Han försvarar sig!

TUPPEN, som icke kan dölja sin beundran. Pojken är inte rädd af sig i alla fall...

SVINET, till Björnen och Vargen. Vi rusa på dem på engång... Jag kommer efter och hjälper er... Vi slå omkull dem, och sedan dela vi den lilla flickan, när hon ligger där...

VARGEN. Håll dem sysselsatta på det här hållet... Jag gör en kringgående rörelse...

(Han anfaller Tytyl bakifrån och lyckas nästan få omkull honom.)

TYLTYL. Din Judas!... (Han reser sig på ett knä, svängande knifven och så godt han kan skyddande sin lilla syster, som höjer förtviflade rop. — När djuren och träden se, att han håller på att falla, skynda de alla fram och försöka komma åt honom. Tytyl ropar af alla krafter på hjälp.) Hjälp! Hjälp!... Tylo! Tylo!... Hvar är Katten?... Tylo!... Tylette! Tylette!... Hitåt!

KATTEN, skenheligt, på afstånd. Jag kan inte ... Jag har vrickat min tass ...

TYLTYL, parerande slagen och värjande sig så godt han kan. Hjälp! ... Tylo! Tylo! ... Jag står inte ut! ... De är för många! ... Björnen! Svinet! Vargen! Assnan! Granen! Boken! ... Tylo! Tylo! Tylo! ...

(Släpande på sina brustna fjättrar, hoppar Hunden fram bakom Ekens stam, knuffar undan träd och djur och fattar posten framför Tylyl, som han försvarar med ursinnigt raseri.)

HUNDEN, bitande omkring sig af alla krafter. Här är jag, min lilla gud! ... Var inte rädd! ... Låt oss ge dem! ... Jag har goda tänder! ... Håll till godo, Björn, i din feta skinka! ... Är det någon mer, som vill ha? ... Där fick Svinet, och där fick Hästen, och där fick Tjuren ett nyp i svansen! ... Titta, jag har bitit sönder Bokens byxor och Ekens mantel! ... Drag åt Häcklefjäll, Gran! ... Det här blir hett! ...

TYLTYL, förbi. Nu orkar jag inte längre! ... Cypressen klubbade till mig i hufvudet ...

HUNDEN. Aj, det var Pilen! ... Han krossade min tass!

TYLTYL. Nu storma de an igen allesamman! Nu är Vargen i spetsen! ...

HUNDEN. Vänta, jag skall ge honom!

VARGEN. Dumma Hund! ... Du, som är bror med oss! ... Hans föräldrar ha dränkt dina barn! ...

HUNDEN. Ja, än sen? Det gjorde de rätt i! ... De liknade ju dig!

ALLA TRÄDEN och ALLA DJUREN. Affälling! ... Idiot! ... Förrädare! Skurk! Lymmel! ... Judas! ... Låt bli att försvara honom! Det är ju döden! Kom öfver till oss!

HUNDEN, brinner af hänförelse. Nej, nej!... Ensam mot alla!...
 Nej, nej!... Jag vill vara trogen mina gudar,
 trogen de bästa och de största!... (Åt Tylytl.)
 Se upp, där kommer Björnen!... Akta dig
 för Tjuren... Jag hugger honom i strupen...
 Aj! Där fick jag en spark... Två tänder
 rök!... Det var Åsnan...

TYLTYL. Nu är det slut med mig, Tylo!... Aj, det var
 Almen, som slog till mig... Och se, hvad
 min hand blöder... Det var Vargen eller Svi-
 net...

HUNDEN. Vänta, min lilla gud, så skall jag slicka det,
 skall du få se... Det gör godt... Håll dig
 bakom mig!... Nu våga de inte... Ja, där
 är de igen!... Nu kommer det att bli hett,
 men vi ska stå på oss!...

TYLTYL, kastar sig ned på marken. Nej, jag förmår inte längre...

HUNDEN. Det kommer någon!... Jag hör något. Jag
 vädrar något!

TYLTYL. Hvar?... Hvem?...

HUNDEN. Där!... Där!... Det är Ljuset!... Hon har
 funnit oss!... Vi är räddade, min lilla ko-
 nung!... Tag mig i famnen!... Vi är rädda-
 de!... Se, de tveka... de dra sig till-
 baka!... De är rädda!...

TYLTYL. Kom, blida Ljus!... Kom, kom!... Skynda!...
 De ha gjort uppror!... De är emot oss alle-
 samman!...

(Ljuset kommer. Allteftersom hon skriker fram, uppgår morgon-
 rodnaden öfver skogen, som ljusnar.)

LJuset. Hvad är det?... Hvad vill detta säga?... Visste
 du inte det, olyckliga gosse?... Du behöver
 ju bara vrida på Diamanten, så träda de åter

in i tystnaden och mörkret, och du märker inte längre deras känslor...

(Tytyl vrider på Diamanten. — Genast störta sig alla Trädens själar in i stammarna, som sluta sig. — Djurens själar försvinna likaledes, och på afstånd ses en ko och ett får gå och beta helt fredligt. — Skogen har återfått sin fridfulla stämning. Tytyl ser sig förvånad omkring.)

TYLTYL. Hvar är de?... Hvad gick åt dem?... Var de tokiga?...

LJUSET. Nej, de äro alltid så, men man vet det inte, emedan man inte ser det... Jag sade dig ju, att det är farligt att väcka dem, när inte jag är med...

TYLTYL, torkar sin knif. Ja, om inte Hunden varit och jag inte haft min knif... Aldrig hade jag trott, att de kunde vara så elaka!...

LJUSET. Du ser, att Människan står ensam mot alla i denna värld...

HUNDEN. Du är väl inte alltför illa medfaren, min lilla gud?...

TYLTYL. Det är ingenting att tala om... Och Mytyl ha de inte rört... Men du, min hederliga Tylo?... Det blöder ur munnen på dig, och din ena tass är krossad...

HUNDEN. Asch, det är ingenting... I morgon syns det inte... Men det var en het dust.

KATTEN, haltar fram ur ett snår. Ja, det vill jag lofva!... Oxen stångade mig rakt i magen... Det syns ingenting, men det gör rysligt ondt... Och Eken krossade min tass...

HUNDEN. Hvilken då, om jag får fråga?...

MYTYL, smekande Katten. Min stackars Tylette, är det verkligen sanning?... Hvar var du?... Jag såg inte till dig...

KATTEN, hycklande. Lilla mor, jag blef sårad strax i början, när jag angrep det otäcka Svinet, som ville äta opp dig... Det var då Eken slog till mig så förfärligt, att jag förlorade medvetandet...

HUNDEN, till Katten, mellan tänderna. Dig har jag litet otaladt med, som du vet... Du skall inte förlora på att vänta!...

KATTEN, jämrande, till Mytyl. Lilla mor, han förolämpar mig... Han vill göra mig illa...

MYTYL, till Hunden. Vill du låta Tylette vara i fred, din fuling!...

(Alla gå.)

Lj

Ty

Lj

Ty

Lj

Ty

Lj

FJÄRDE AKTEN.

Sjätte tablån.

Framför ridån.

(Tylytl, Mytyl, Ljuset, Hunden, Katten, Brödet, Elden, Sockret, Vatt-
net och Mjölken inträda.)

LJUSET. Jag har fått bref från féen Bérylune, som skrifer, att Fågel blå sannolikt finns här...

TYLTYL. Hvar då?...

LJUSET. Här på kyrkogården bakom den där muren... En af de döda där inne lär gömma honom i sin graf... Man vet emellertid inte, hvem som har honom... Det blir att se efter bland dem...

TYLTYL. Se efter bland dem?... Hur skall det gå till?...

LJUSET. Det är mycket enkelt. Du går dit vid midnattstid för att inte störa dem alltför mycket och vrider på Diamanten. Då komma de upp ur jorden, eller också kan du se ned i grafvarna till dem som inte stiga upp...

TYLTYL. Bli de inte onda?

LJUSET. Nej visst inte, de ha inte ens reda på det... De tycka inte om, att man stör dem, men som de i alla fall bruka stiga upp vid midnatt, kommer det inte att genera dem...

TYLTYL. Hvarför är Brödet och Sockret och Mjölken så bleka och tysta?...

MJÖLKEN, vacklande. Jag känner, att jag kommer att bli dålig...

LJUSET, tyst, åt Tyltyl. Låtsä inte om det... De äro rädda för de döda...

ELDEN, med ett hopp. Jag är inte rädd för dem!... Jag är van vid att bränna dem... Förr i världen brände jag alla; det var mycket roligare än nu för tiden...

TYLTYL. Och hvarför darrar Tylo?... Är han också rädd?...

HUNDEN, skallrar med tänderna. Jag?... Jag darrar inte!... Jag är aldrig rädd; men om du ginge, skulle jag också gå...

TYLTYL. Och Katten säger ingenting?...

KATTEN, hemlighetsfull. Jag vet, hvad det är...

TYLTYL, till Ljuset. Följer du med oss?

LJUSET. Nej, det är bäst, att jag stannar vid kyrkogårdsporten med Tingen och Djuren... De ena skulle bli för rädda, och jag fruktar, att de andra inte skulle iakttaga ett passande uppförande... Elden i synnerhet skulle nog vilja bränna de döda liksom fordom, och det brukas inte nu. Jag lämnar dig ensam med Mytyl...

TYLTYL. Kan inte Tylo få stanna hos oss?

HUNDEN. Jo, jo, jag stannar... Jag vill stanna hos min lilla gud!...

LJUSET. Det är omöjligt... Féen har uttryckligen befallt, hur det skall vara. För öfrigt är ingenting att frukta...

HUNDEN. Nåja, nåja... Bli de elaka, min lilla gud, så behöfver du bara göra så här (Han hvisslar.), och

du skall få se... Det blir som i skogen...
Vov, vov, vov!...

LJUSET. Farväl, mina små vänner... Jag är inte långt
borta... (Hon kysser barnen.) De, som jag älskar
och som älska mig, återfinna mig alltid...
(Till Tingen och Djuren.) Kom med mig, ni andra...

(Hon går, åtföljd af Tingen och Djuren. Barnen bli ensamma kvar
midt på scenen. Ridån öppnas för sjunde tablån.)

Sjunde tablån.

Kyrkogården.

Natt. Månsten. En lantlig kyrkogård. Talrika grafvar, gröna kullar, träkors, stenhällar o. s. v.

(Tyltyl och Mytyl stå vid en grafvård.)

MYTYL. Jag är rädd!...

TYLTYL, ganska osäker. Jag är aldrig rädd...

MYTYL. Är de döda stygga, säg?...

TYLTYL. Inte. De är ju inte levande...

MYTYL. Har du sett några förr?

TYLTYL. Ja, en gång för länge sedan, när jag var mycket liten.

MYTYL. Hur dana är de då?

TYLTYL. De är alldeles hvita, mycket stilla och mycket kalla, och de tala inte...

MYTYL. Få vi se dem, säg?...

TYLTYL. Ja visst, det har ju Ljuset sagt...

MYTYL. Hvar är de döda?

TYLTYL. Här, under de gröna kullarna eller under de stora hällarna...

MYTYL. Är de där hela året om?...

TYLTYL. Jaa.

MYTYL, pekar på grafstenarna. Är det dörrarna till deras hus?

TYLTYL. Ja.

MYTYL. Kommer de ut, när det är vackert väder?...

TYLTYL. De kan bara gå ut om nätterna...

- MYTYL. Hvarför det?
- TYLTYL. För att de har inga kläder...
- MYTYL. Än när det regnar då?
- TYLTYL. Då stannar de hemma.
- MYTYL. Är det vackert hos dem, säg?...
- TYLTYL. Det skall vara mycket trångt, säges det...
- MYTYL. Har de små barn?
- TYLTYL. Jaa då. De har alla som dör...
- MYTYL. Hvad äter de då?
- TYLTYL. De äter rötter...
- MYTYL. Få vi se dem säkert?
- TYLTYL. Ja visst. Vi kan ju se allting, när jag vrider på
Diamanten.
- MYTYL. Hvad tror du de kommer att säga?
- TYLTYL. De kommer inte att säga någonting, för de talar
inte...
- MYTYL. Hvarför talar de inte?
- TYLTYL. För att de inte har någonting att säga...
- MYTYL. Hvarför har de ingenting att säga?
- TYLTYL. Ah, du är så dum...

(Paus.)

- MYTYL. När ska du vrida på Diamanten?
- TYLTYL. Du hörde ju, att vi skulle vänta till midnatt, för
att man stör dem mindre då...
- MYTYL. Hvarför stör man dem mindre?...
- TYLTYL. För att det är då, som de kommer opp och
hämtar frisk luft..
- MYTYL. Är inte klockan tolf?
- TYLTYL. Kan du se klockan i kyrktornet?
- MYTYL. Ja, jag ser till och med timvisaren...
- TYLTYL. Hon slår strax tolf... Alldeles nu... Hör
du?...

(Man hör de tolf midnattsslagen.)

MYTYL. Jag vill gå härifrån!...

TYLTYL. Inte nu!... Jag skall just vrida på Diamanten...

MYTYL. Nej, nej!... Gör inte det!... Jag vill gå härifrån!... Jag är så rädd, Tyltyl... Jag är så förfärligt rädd!...

TYLTYL. Det är ju ingen fara...

MYTYL. Jag vill inte se de döda!... Jag vill inte se dem!...

TYLTYL. Näja, du behöfver inte se dem... Du kan ju blunda...

MYTYL, hakar sig fast i Tyltyls kläder. Nej, Tyltyl, jag kan inte!... Det är omöjligt!... De ska ju komma upp ur jorden!...

TYLTYL. Inte ska du darra så där... De kommer ju bara upp ett ögonblick...

MYTYL. Du darrar, du med!... Jag är säker på att de är förfärliga!

TYLTYL. Nu blir det för sent, om vi inte skyndar oss...

(Tyltyl vrider på diamanten. En fasansfull minut af väntan, hvar under allt är ljudlöst tyst och icke ett strå röres. Därefter börja korsen långsamt att vackla, grafkullarna öppnas och stenhällarna lyfta sig.)

MYTYL, tränger sig tätt intill sin bror. Nu kommer de!... Nu är de här!...

(Då stiger långsamt ur alla de gapande grafvarna som en underbar blomning, först späd och flyktig som en vattenånga, sedan hvit och jungfrulig och allt lummigare, högre, rikare och underbarare, tills den småningom oemotståndligt utbreder sig öfverallt och förvandlar kyrkogården till ett slags trolsk, yppig trädgård, öfver hvilken gryningsljuset snart gjuter sina första strålar. Dagen glittrar, blommorna slå ut, vinden susar i bladen, bien surra, fåglarna vakna och låta sina första jublande hymner till solen och lifvet flöda genom rymden. Häpna och bländade gå Tyltyl och Mytyl hand i hand ett par steg bland blommorna, sökande efter grafvarna.)

MYTYL, söker i gräset. Hvar är de döda?...

TYLTYL, likaledes sökande. Det finns inga döda...

jord
bära
lazu
förlö
blå
någt
—
half
rodr
män
vanc
ocks
verk
mor
och
vanc
subl

MY
LJU

TY
LJU

Åttonde tablån.

Framtidens rike.

De ofantliga salarna i Azurslottet, där de barn, som skola födas till jordelifvet, bida sin tid. — Oändliga perspektiv af safirkolonner, som upp- bära turkoshvalf. Allt i detta slott, från ljuset och golfhällarna af lapis lazuli till bakgrundens dallrande förtoning, i hvilken de sista arkaderna förlora sig, allt, äfven det minsta föremål, är af en irreell, intensiv, trolsk blå färg. Endast pelarnas kapitäl och sockler, slutstenen i hvalfven, några säten och några halfbrunda bänkar äro af hvit marmor eller alabaster. — Till höger mellan kolonnerna stora opalportar. Dessa portar, hvilka halfvor mot scenens slut skola uppslås af Tiden, leda till tidslifvet och Morgonrodnadens stränder. Salen befolkas öfverallt på ett harmoniskt sätt af en mängd barn, klädda i långa, azurblå dräkter. Somliga leka, andra lustvandra, andra samtala eller sitta och tänka. Många sofva, många sitta också mellan pelarna och arbeta på framtida uppfinningar, och deras verktyg, deras instrument, de redskap, som de konstruera, de växter, blommor och frukter, som de odla eller plocka, äro af samma öfvernaturliga och klara blå färg som slottets hela atmosfär. — Af och an bland barnen vandra, klädda i ljusare och genomskinligare azur, några högväxta, tysta, sublimt sköna gestalter, hvilka synas vara änglar.

(Tyltyl, Mytyl och Ljuset komma in från vänster, liksom förstulet, och smyga sig fram mellan pelarna i förgrunden. Deras ankomst framkallar en viss rörelse bland »Barnen-blå», hvilka snart skynda till från alla håll och skocka sig kring de förmättna främlingarna, som de nyfiket betrakta.)

MYTYL. Hvar är Sockret, Katten och det goda Brödet?

LJUSET. De kunna inte få komma in här. Då skulle de få vetskap om framtiden och inte längre lyda sedan . . .

TYLTYL. Och Hunden?

LJUSET. Det är inte heller bra, att han får veta, hvad som väntar honom i kommande tider . . . Jag har stängt in dem i hvalfven under kyrkan.

- TYLTYL. Hvar är vi?
- LJUSET. Vi äro i Framt dens rike bland de barn, som ännu inte äro födda. Eftersom diamanten gör, att vi kunna se klart på denna ort, som människorna icke varsna, skola vi mycket sannolikt här finna Fågel blå.
- TYLTYL. Ja, nog kommer fågeln att vara blå, för här är ju allting blått... (Ser sig omkring.) O, hvad allt är vackert här!...
- LJUSET. Se på barnen, som komma omkring oss...
- TYLTYL. Är de onda på oss?
- LJUSET. Inte alls... Du ser, att de småle, men de äro förvånade.
- BARNEN-BLÅ, skynda till i allt större antal. Små lefvande!... Kom, ska ni få se små lefvande!...
- TYLTYL. Hvarför kallar de oss »små lefvande»?
- LJUSET. För att de själfva icke lefva ännu...
- TYLTYL. Hvad gör de då?...
- LJUSET. De vänta på sin födelsestund...
- TYLTYL. Sin födelsestund?
- LJUSET. Ja. Det är härifrån alla de barn komma, som födas på vår jord. Hvert och ett väntar på sin dag... När fäder och mödrar önska sig barn, öppnar man de här stora portarna, som du ser där borta till höger, och de små begifva sig ned...
- TYLTYL. Så många det är!...
- LJUSET. Det finns många fler... Man kan inte se alla... Tänk dig, att det måste finnas, så att det räcker till världens slut... Ingen kan räkna dem...
- TYLTYL. Och de där stora, som också är blåklädda, hvad är det för några...

LJUSET. Man vet inte riktigt... Man tror, att det är väkterskor... Det säges, att de skola bo på jorden efter människorna... Men det är förbjudet att fråga dem...

TYLTYL. Hvarför det?

LJUSET. För att det är Jordens hemlighet.

TYLTYL. Och de andra, de små, får man tala med dem?

LJUSET. Ja visst. Ni måste göra deras bekantskap... Se där är en, som är nyfikenare än de andra... Gå fram och tala med honom!

TYLTYL. Hvad skall jag säga till honom?

LJUSET. Hvad du vill, som till en liten lekkamrat.

TYLTYL. Får jag räcka honom handen?

LJUSET. Ja visst, han gör dig inget ondt... Men se för all del inte så bortkommen ut... Jag skall lämna er ensamma, så känner ni er mera ogenerade... Jag har för resten litet att tala om med en af de Stora Blå...

TYLTYL, går fram till det blå barnet och räcker det handen. God dag!... (Vidrör med fingret barnets blå klädnad.) Hvad är det för något?

BARNET, vidrör allvarligt med ett finger Tyltys hatt. Och det?

TYLTYL. Det?... Det är min hatt... Har du ingen hatt?

BARNET. Nej. Hvad är den till?

TYLTYL. Att hälsa med... Och så när det är kallt...

BARNET. Kallt? Hvad är det?

TYLTYL. När man skakar så här: hutetu! När man blåser i händerna och slår så här med armarna... (Tar sig en »åkarbrasa».)

BARNET. Är det kallt på jorden?

TYLTYL. Ja ibland, om vintern, när man inte har något att elda med...

BARNET. Hvarför har man inte det?

- TYLTYL. För att det är dyrt och man får lof att ha pengar att köpa ved för...
- BARNET. Pengar, hvad är det?
- TYLTYL. Det är det som man betalar med...
- BARNET. Jaså!...
- TYLTYL. Somliga har, och andra har inga...
- BARNET. Hvarför det?
- TYLTYL. Ja, de är inte rika... Är du rik?... Hur gammal är du?
- BARNET. Jag skall snart födas. Jag skall födas om tolf år... Är det roligt att födas?
- TYLTYL. Ja visst!... Det är roligt!...
- BARNET. Hur bar du dig åt?
- TYLTYL. Det minns jag inte... Det är så länge sedan!
- BARNET. Det säges, att de Lefvandes Land är så vackert!
- TYLTYL. Jaa, det är inte så illa... Där finns fåglar och kakor och leksaker... Några har allt det där, men de, som inte har något, kan se på de andra...
- BARNET. Man har sagt oss, att mödrarna stå vid dörren och vänta... De är ju snälla, säg?
- TYLTYL. Ja då!... De är de snällaste som finns!... Mormödrarna och farmödrarna också, men de dör så snart...
- BARNET. Dör?... Hvad vill det säga?
- TYLTYL. De går bort en afton och kommer inte mer igen...
- BARNET. Hvarför det?
- TYLTYL. Ja, ingen vet... De är kanske ledsna...
- BARNET. Har din gått bort?
- TYLTYL. Min farmor?
- BARNET. Ja, din mor eller farmor eller hur du kallar det?

TYLTYL. Det är inte detsamma, må du tro!... Far-
mödrarna gå först bort; det är ledsamt redan
det... Min var mycket snäll...

BARNET. Hvad är det med dina ögon?... Gör de pärlor?

TYLTYL. Nej, det är inga pärlor...

BARNET. Hvad är det då?

TYLTYL. Ingenting. Det är bara allt det här blåa, som
bländar mig litet...

BARNET. Hur kallas det?

TYLTYL. Hvilket?

BARNET. Det där som droppar?

TYLTYL. Å, det är ingenting... litet vatten...

BARNET. Kommer det ut ur ögonen?...

TYLTYL. Ja, ibland, när man gråter...

BARNET. Gråter? Hvad är det?

TYLTYL. Jag har inte gråtit. Det var bara af det här
blå... Men om jag hade gråtit, skulle det
sett ut likadant.

BARNET. Gråter man ofta?

TYLTYL. Inte pojkar, men flickor... Gråter ni inte här?

BARNET. Nej, inte det jag vet...

TYLTYL. Ja, du får väl lära dig... Hvad är det som du
leker med... de där stora blå vingarna?

BARNET. De där?... De är till den uppfinning, som jag
skall göra på jorden...

TYLTYL. Hvilken uppfinning?... Har du upfunnit något?

BARNET. Ja, vet du inte det?... När jag kommer till
jorden, måste jag uppfinna Saken som gör
människorna lyckliga...

TYLTYL. Duger den att äta?... Låter den något?...

BARNET. Nej, man hör ingenting.

TYLTYL. Det var skada.

BARNET. Jag arbetar på den hvar dag... Den är nästan färdig... Vill du se den?...

TYLTYL. Ja gärna... Hvar är den?

BARNET. Där... Du kan se den där mellan pelarna...

ETT ANNAT AF BARNEN-BLÅ, kommer fram till Tytyl och drar honom i armen. Vill du se min uppfinning, säg?...

TYLTYL. Ja, hvad är det då?

DET ANDRA BARNET. De trettio tre medlen att förlänga lifvet... Där, i de där blå flaskorna...

ETT TREDJE BARN, kommer ut ur flocken. Jag skall ha med mig ett ljus, som ingen känner till!... (Han upplyses hel och hållen af ett märkvärdigt sken.) Det är ganska eget, tycker du inte?...

ETT FJÄRDE BARN, drar Tytyl i ärmen. Kom och se på min maskin, som kan flyga i luften som en fågel utan vingar!...

ETT FEMTE BARN. Nej, titta först på min! Den finner de skatter, som dölja sig i månen!...

(Barnen-blå trängas omkring Tytyl och Mytyl och ropa allesamman: Nej, nej! Kom och se på min!... Nej, min är stiligast!... Min är märkvärdigast!... Min är af bara socker!... Hans är ingenting med!... Han har tagit min idé!... o. s. v. ... Under dessa larmande rop släpas de små Lefvande bort till de blå verkstäderna, och där sätter hvarje uppfinnare sin idealiska maskin i gång. Det är ett blåskimrande sving af hjul, skifvor, trissor, block, remmar och sällsamma, ännu obenämda föremål, som äro höljda i det överkligas blå dunster. En mängd egendomliga och hemlighetsfulla anordningar lyfta sig och sväfva under hvalfven eller krypa nedanför pelarna, medan barnen upprulla kartor och utkast, slå upp böcker, aftäcka azurblå statyer och komma med kolossalt stora blommor och jättelika frukter, som tyckas vara af safirer och turkoser.)

ETT LITET BARN, dignande under bördan af kolossala blå tusensköner.
Titta på mina blommor!

TYLTYL. Hvad är det för blommor?... Dem känner jag inte...

DET LILLA BARNET. Det är tusenskönor!

TYLTYL. Det är inte möjligt!... De är ju stora som hjul...

DET LILLA BARNET. Och hvad de luktar godt!

TYLTYL, luktar på dem. Underbart!

DET LILLA BARNET. Sådana bli de, när jag kommer till jorden.

TYLTYL. När då?

DET LILLA BARNET. Om femtiotre år, fyra månader och nio dagar...

(Två af Barnen-blå komma bärande på en stång, något som liknar en ljuskrona. Det är en otroligt stor drufklase, i hvilken de enskilda drufvorna äro större än päron.)

DET ENA AF BARNEN, SOM BÄRA KLASSEN. Hvad säger du om dessa?

TYLTYL. En päronklase!...

BARNET. Nej, det är ju drufvor!... Sådana bli de alla, när jag blir trettio år... Jag har hittat på sättet...

ETT ANNAT BARN, kånkar på en korg med blå äpplen, stora som meloner. Och jag då!... Se på mina äpplen!...

TYLTYL. Det är ju meloner!

BARNET. Nej då!... Det är äpplen, och det finns ännu vackrare!... Så ska alla bli, när jag blir lefvande... Jag har funnit på metoden!...

ETT ANNAT BARN, drager en blå skottkärra med blå meloner, större än pumpor. Och mina små meloner?

TYLTYL. Det är ju pumpor!

BARNET MED MELONERNA. När jag kommer till jorden, ska melonerna bli duktiga!... Jag skall bli

trädgårdsmästare hos Konungen öfver de tre Planeterna.

TYLTYL. Konungen öfver de tre Planeterna?...

BARNET MED MELONERNA. Ja, den store konung, som i trettiofem år skall lyckligt regera öfver Jorden, Mars och Månen... Du kan se honom härifrån...

TYLTYL. Hvar är han?

BARNET MED MELONERNA. Det är den där lille, som ligger och soffer vid pelaren där...

TYLTYL. Till vänster?

BARNET MED MELONERNA. Nej, till höger... Till vänster har du den lille, som skall komma med den rena glädjen till jorden...

TYLTYL. Hur då?

ETT BARN, det som först kom emot Tytyl. Genom tankar, som ännu ingen tänkt...

TYLTYL. Och den där lille tjocke, som sitter och petar sig i näsan, hvad skall han göra?...

BARNET. Han kommer att finna på den eld, som skall värma jorden, när solen börjar blekna...

TYLTYL. Och de där båda, som håller hvarandra i hand och kysser hvarandra hela tiden... är de syskon?

BARNET. Nej då, de är mycket lustiga... Det är de Förälskade...

TYLTYL. Hvad vill det säga?

BARNET. Jag vet inte... Det är Tiden, som kallar dem så för att skämta med dem... De sitter hela dagen och ser hvarandra in i ögonen och kysser hvarandra och säger farväl till hvarandra...

TYLTYL. Hvarför det?

BARNET. De kan visst inte få komma härifrån på samma gång...

TYLTYL. Och den där lille skäre, som ser så allvarsam ut och suger på sin tumme, hvad är det för en?

BARNET. Han skall visst utplåna orättvisan på jorden...

TYLTYL. Åhå!

BARNET. Det säges, att han får ett styft arbete...

TYLTYL. Och den lille rödhårige, som går som om han inte såg. Är han blind?

BARNET. Inte ännu, men han blir det... Titta noga på honom! Det lär vara han, som skall besegra Döden...

TYLTYL. Hvad vill det säga?

BARNET. Jag vet inte riktigt, men man säger, att det är stort...

TYLTYL, pekar på en mängd barn, som somnat nedanför kolonnerna, på trapporna, bänkarna o. s. v. Och alla de där, som sofver, — så många det är, som sofver! — gör de aldrig något?

BARNET. De tänker på något...

TYLTYL. Hvad då på?

BARNET. Det vet de inte än, men de måste ha med sig någonting till jorden. Det är förbjudet att komma med tomma händer.

TYLTYL. Hvem har förbjudit det?

BARNET. Tiden, som står vid porten... Du får väl se, när han öppnar... Han är inte god att tas med...

ETT BARN, kommer springande från bortre ändan af salen, rakt igenom den öfriga flocken. God dag, Tylyl!

TYLTYL. Nej, hur kan han veta, hvad jag heter?

BARNET, som hunnit fram och hjärtligt omfamnar Tytyl och Mytyl.
 God dag!... Hur mår ni?... Nå, gif mig en
 kyss, och du också, Mytyl... Det är inte så
 märkvärdigt, att jag vet ditt namn, eftersom
 jag skall bli din bror... Jag fick alldeles nyss
 höra, att du var här... Jag var långt borta i
 andra ändan af salen och höll på att packa
 in mina idéer... Säg mamma, att jag är färdig...

TYLTYL. Jaså, du tänker komma till oss?

BARNET. Jaja män, nästa år, på Palmsöndag... Var inte
 för stygg emot mig, medan jag är liten...
 Det var roligt att få hälsa på er förut... Säg
 till pappa, att han lagar vaggan... Har man
 det bra hemma hos oss?

TYLTYL. Ja, inte illa alls... Och mamma är så snäll!

BARNET. Och maten?

TYLTYL. Ja, det är olika... Det är till och med dagar,
 då vi har tårtor, eller hur, Mytyl?

MYTYL. Ja, på nyårsdagen och den fjortonde juli...
 Mamma bakar dem själf...

TYLTYL. Hvad har du där i påsen?... Har du med dig
 någonting åt oss?

BARNET, mycket stolt. Jag har med mig tre sjukdomar:
 scharlakansfeber, kikhosta och mässling.

TYLTYL. Jaså, inte annat!... Och sedan? Hvad skall du
 göra sedan?

BARNET. Sedan far jag igen...

TYLTYL. Hvad lönar det sig då att komma!

BARNET. Jag får ju inte välja!

(I detta ögonblick uppstår och sprider sig ett slags utdragen, stark
 och kristallinisk vibration, som tyckes utgå från kolonnerna och opal-
 portarna, hvilka belysas af ett starkare sken.)

TYLTYL. Hvad är det?

ETT BARN. Det är Tiden!... Han öppnar portarna!...

(Det blir genast liflig rörelse bland Barnen-blå. De flesta lämna sina maskiner och arbeten, många af de sofvande vakna, och de ena såväl som de andra rikta sina blickar mot opalportarna och närma sig dem.)

LJUSET, närmar sig åter Tytyl. Kom, så gömma vi oss bakom pelarna... Tiden får icke se oss...

TYLTYL. Hvad är det för ett ljud, som hörs?

ETT BARN. Det är Morgonrodnaden, som går upp... Det är den timme, då de barn, som skola födas i dag, måste stiga ned till jorden...

TYLTYL. Hur stiger de ned?... Finns det stegar?...

BARNET. Du får väl se... Tiden drar ifrån reglarna.

TYLTYL. Hvem är Tiden?

BARNET. En gammal man, som kommer och kallar dem, som skola bege sig af...

TYLTYL. Är han stygg?

BARNET. Nej, men han låter inte tala med sig... Är det inte ens tur, så får man stanna, hur mycket man än ber honom.

TYLTYL. Vill barnen gärna härifrån?

BARNEN. Man är inte glad, om man måste stanna, men man är sorgsen, när man far... Titta, nu öppnar han!

(De stora opalportarna vända sig långsamt på sina bakar. Man hör, såsom en aflägsen musik, sorlet från jorden. Ett rött och grönt sken faller in i salen, och Tiden, en reslig gubbe med långt, yfvigt skägg, lie och timglas, visar sig på tröskeln. Samtidigt ser man litet af de hvita och förgyllda seglen till en galer, förtöjd vid ett slags brygga, som bildas af Morgonrodnadens rosiga töcken.)

TIDEN, på tröskeln. Äro de redo, hvilkas timma har slagit?

NÅGRA AF BARNEN-BLÅ, banande sig väg genom flocken och skyndande till från alla håll. Här är vi!... Här är vi!... Här är vi!...

TIDEN, bistert, till de barn, som strömma förbi honom för att komma ut. En i sänder!... Det är många fler än det skall vara!... Alltid är det likadant!... Men jag låter inte bedraga mig!... (Tillbakavisande ett barn.) Det är inte din tur!... Gå in igen; det är i morgon!... Inte din heller; gå in och kom tillbaka om tio år... En herde till?... Vi ha ju tolf förut. Det behöfs inte fler. Vi äro inte längre på Teokritos' eller Vergilius' tid... Ännu fler läkare?... Det finns redan för många. Man klagar öfver det på jorden... Hvar ha vi ingenjörerna då?... Och så vill man ha en hederlig karl, en enda, som en märkvärdighet... Hvar ha vi den hederlige karlen?... Är det du?... (Barnet nickar jakande.) Du ser mig bra skral ut... kommer inte att lefva länge... Så, så, ni andra där, inte så fort, inte så fort!... Och du, hvad har du med dig?... Ingenting alls? Kommer med tomma händer?... Då slipper du inte ut... Gör i ordning någonting, ett stort brott, om du så vill, eller en svår sjukdom, det kvittar mig lika, men någonting måste du ha... (Får syn på en liten stackare, som blir framknuffad af de andra och som gör motstånd af alla krafter.) Nå, hur är det fatt med dig då?... Du vet ju, att det är din stund... Man önskar en hjälte, som skall strida mot Orättvisan; det är du, och du måste i väg...

BARNEN-BLÅ. Han vill inte!... Han vill inte!...

TIDEN. Jaså, han vill inte?... Hvar tror han, att han är, den bytingen?... Inga invändningar, det ha viinte tid med...

DEN

TIDE

ETT

TIDE

BARN

ETT

ETT

TIDE

DEN LILLE, som knuffas fram. Nej, jag vill inte!... Jag vill helst inte födas!... Jag vill helst stanna här!...

TIDEN. Det är inte frågan om hvad du vill... När timmen är inne, så är den!... Se så, raska på, i väg med dig!...

ETT BARN, träder fram. O, låt mig få komma igenom!... Jag skall ta hans plats!... Jag har hört, att mina föräldrar är gamla och ha väntat på mig så länge!...

TIDEN. Inga försök!... När timmen slår, så slår den, men inte förr... Det skulle aldrig ta slut, om man skulle höra på er... Den ena vill, den andra inte... Än är det för tidigt, än är det för sent... (Föser undan några barn, som ställt sig i själfva dörröppningen.) Inte så nära, mina små!... Bort med er, nyfikna ungar!... De som inte resa ha inte ute att göra!... Nu har ni brådtom, men när det blir er tur, är ni rädda och vill in igen... Se, där har jag fyra stycken, som darra som asplöf... (Till ett barn, som plötsligt återvänder på själfva tröskeln.) Hvad nu då?... Hvad är det?...

BARNET. Jag har glömt lådan med de båda brotten, som jag skall begå...

ETT ANNAT BARN. Och jag fick inte med mig krukan, där jag har den där tanken, som skall upp-lysa massorna...

ETT TREDJE BARN. Jag har glömt ympen till mitt bästa päron...

TIDEN. Spring efter dem fort!... Nu ha vi bara sexhundratolf sekunder på oss... Morgonrodnadens galier slår redan med seglen för att visa sin otålighet... Om ni kommer för sent,

får ni inte födas... Seså, nu måste vi ombord!... (Griper ett barn, som vill lista sig ut mellan hans ben och ned på bryggan.) Nej du, det gick inte!... Det är tredje gången du försöker födas, innan det är din tur... Laga, att jag inte ertappar dig en gång till, ty då blir det ändlös väntan hos min syster Evigheten, och du vet, att det inte är roligt där... Jaha, äro vi färdiga nu?... Äro alla på sina platser?... (Mönstrar med blicken de barn, som äro samlade på bryggan eller redan sitta i galeren.) Det fattas ännu en... Han gömmer sig, men jag ser honom inne i flocken... Mig narrar man inte... Se så, du lilla Förälskade, säg farväl nu åt din sköna!...

(De båda små, som man kallar »de Förälskade», komma med armen om hvarandras lif och bleka af förtviflan fram till Tiden och falla på knä vid hans fötter.)

DET FÖRSTA BARNET. Snälla herr Tid, låt mig få fara med honom!

DET ANDRA BARNET. Snälla herr Tid, låt mig få stanna hos henne!

TIDEN. Omöjligt!... Nu återstå bara trehundra-tio-fyra sekunder...

DET FÖRSTA BARNET. Jag bryr mig inte om att födas...

TIDEN. Ja, om man finge välja!...

DET ANDRA BARNET, bedjande. Snälla herr Tid, jag kommer för sent till jorden!

DET FÖRSTA BARNET. Jag är inte kvar där, när hon kommer ned!...

DET ANDRA BARNET. Jag får aldrig se honom mer!

DET FÖRSTA BARNET. Vi bli alldeles ensamma i världen!

TIDEN. Allt det där angår mig inte... Vänd er till Lifvet!... Jag förenar och åtskiljer, allteftersom jag är tillsagd... (Fattar tag i det ena af barnen.) Kom!...

DET FÖRSTA BARNET, sträfvande emot. Nej, nej, nej!... Hon också!...

DET ANDRA BARNET, hänger sig fast i det förstas kläder. Släpp honom!... Släpp honom!...

TIDEN. Nå men, det är ju inte för att dö... det är ju för att lefva!... (Släpar bort det första barnet.) Kom!...

DET ANDRA BARNET, sträcker i förtviflan sina armar efter det barn, som bortföres. Gif mig ett tecken!... Bara ett enda tecken!... Säg mig, hur skall jag återfinna dig!

DET FÖRSTA BARNET. Jag skall alltid älska dig!...

DET ANDRA BARNET. Jag skall vara den sorgsnaste af alla!... Du skall känna igen mig på det!...
(Hon faller och blir liggande på golvet.)

TIDEN. Det vore mycket bättre, om ni vore hoppfulla...
Nå, nu har jag antalet fullt... (Ser på sitt timglas.) Det är också bara sextiotre sekunder kvar...

(Det blir åter ett våldsamt stim både bland de afresande och de kvarstannande barnen. — Hastiga afskedshälsningar utbytas: Adjö, Pierre!... Adjö, Jean!... — Har du allt hvad du skall?... Bered dem på min idé!... — Har du den nya förgasaren?... — Tala om mina meloner!... — Har du inte glömt något?... — Försök att känna igen mig!... — Jag skall nog söka reda på dig!... — Tappa inte dina idéer!... — Luta dig inte för långt ut i rymden!... — Låt mig höra af dig!... Det säges, att man inte kan!... Jo!... Jo!... Försök bara!... —

Försök att tala om, om det är vackert!... — Jag skall komma dig till mötes!... — Jag skall födas i en kungaborg!... o. s. v.)

TIDEN, svänger sina nycklar och sin lie. Så ja!... Så ja!... Nu ha de lättat ankar!...

(Galerens segel glida förbi och försvinna. Man hör barnens rop ombord: »Jorden!... Jorden!... Jag ser den!... Den är skön!... Den är ljus!... Den är stor!...») (Därefter, som ur djupaste djupen, en oändligt fjärran glädjens och förväntningens sång.)

TYLTYL, till Ljuset. Hvad är det?... Det är inte de, som sjunger... Det är som andra röster...

LJUSET. Ja, det är mödrarnas sång, när de gå till deras möte...

(Härunder stänger Tiden åter opalportarna. Han vänder sig om för att kasta en sista blick öfver salen och märker plötsligt Tytyl, Mytyl och Ljuset.)

TIDEN, häpen och förgrymmad. Hvad vill det säga?... Hvad gör ni här?... Hvilka är ni?... Hvarför är ni inte blå?... Hvilken väg har ni kommit in?

(Han närmar sig hotande dem med lien.)

LJUSET, åt Tytyl. Svara inte!... Jag har Fågel blå... Han är gömd under min kappa... Vi måste springa... Vrid på Diamanten, så förlorar han spåret...

(De smyga sig hastigt ut till vänster mellan förgrundens kolonner.)

FEMTE AKTEN.

Nionde tablån.

Afskedet.

Scenen föreställer en mur med en liten port. Det är i daggryningen.

(Tytyl, Mytyl, Ljuset, Brödet, Sockret, Elden och Mjölken inträda.)

- LJUSET. Du kan nog aldrig gissa, hvar vi äro?
TYLTYL. Nej, inte vet jag det...
LJUSET. Du känner inte igen den här muren och den här lilla porten?
TYLTYL. Det är en röd mur och en liten grön port...
LJUSET. Påminner det dig inte om något?
TYLTYL. Det påminner mig om att Tiden körde oss på porten...
LJUSET. Hvad man är underlig, när man drömmer!...
Man känner inte igen sin egen hand...
TYLTYL. Hvem är det, som drömmer?... Är det jag?...
LJUSET. Det är kanske jag... Hvem vet?... Emellertid omgifver den här muren ett hus, som du har sett mer än en gång, sedan du föddes...
TYLTYL. Ett hus, som jag har sett mer än en gång?
LJUSET. Ja, du lilla sömntuta!... Det är det hus, som vi lämnade en afton för jämt ett år sedan dag...

- TYLTYL. För jämt ett år sedan? ... Men då ...?
- LJUSET. Så, så! ... Spärra inte upp ögonen till stora safirgrottor ... Det är ju ditt goda fädernehem ...
- TYLTYL, går fram till porten. Ja, jag tror verkligen ... Jag tycker ... Den här lilla porten ... Klinkan känner jag igen ... Är de där inne? ... Är vi så nära mamma? ... Jag vill gå in genast! ... Jag vill ge henne en kyss med detsamma!
- LJUSET. Ett ögonblick bara ... De sofva nu godt. Du skall inte väcka dem häftigt ... För resten öppnas inte porten, förrän timmen slår ...
- TYLTYL. Hvilken timme? ... Dröjer det länge? ...
- LJUSET. Ack nej ... några stackars minuter ...
- TYLTYL. Är du inte glad att vara hemma? ... Hur är det med dig? ... Du är så blek ... Är du sjuk?
- LJUSET. Det är ingenting, mitt barn ... Jag känner mig bara litet sorgsen för att jag skall lämna er ...
- TYLTYL. Lämna oss?
- LJUSET. Det måste så vara ... Jag har ingenting mer att göra här. Året har gått; féen skall komma och vilja ha Fågel blå af dig ...
- TYLTYL. Men jag har ju inte någon Fågel blå! ... Minnets fågel blef alldeles svart, Framtidens blef röd, Nattens fåglar dogo, och den som fanns i Skogen kunde jag icke fånga ... Är det väl mitt fel, att de byta färg och dö och flyga sin kos? ... Blir féen ond, och hvad kommer hon att säga? ...
- LJUSET. Vi ha gjort hvad vi kunnat ... Man får väl tro, att Fågel blå inte finns, eller att han byter färg, när man sätter honom i bur ...

TYLT
BRÖDELDE
VATT
BRÖDELDE
BRÖD

TYLT

BRÖD

ELDI
VATT
BRÖD

TYLTYL. Hvar är buren?

BRÖDET. Här, min husbonde... Den blef anförtrodd i min sorgfälliga vård under den långa resan, och nu, när mitt uppdrag är slut, återställer jag den till eder, oskadad och väl stängd, som jag mottog den... (Som en talare, när han börjar sitt anförande.) Må det tillåtas mig att i allas namn tillägga ett par ord...

ELDEN. Han har inte ordet!...

VATTNET. Tyst!

BRÖDET. Detta illvilliga afbrott af en föraktlig fiende, en hatfull rival... (Höjer rösten.) skall icke afhålla mig från att fullgöra min plikt till det sista... Det är alltså i allas namn...

ELDEN. Inte i mitt... Jag har själf tunga!

BRÖDET. ... Det är alltså i allas namn och med visserligen återhållen, men djup och uppriktig rörelse, som jag tager farväl af två utkorade barn, hvilkas höga uppgift i dag slutar. Då jag säger dem farväl med all den smärta och ömhet, som en ömsesidig aktning...

TYLTYL. Hvad? ... Du säger farväl? ... Skall du också lämna oss? ...

BRÖDET. Ack ja, det måste ju så vara... Jag lämnar er, det gör jag, men skilsmässan blir endast skenbar... Ni får inte längre höra mig tala...

ELDEN. Ja, det blir ingen förlust!...

VATTNET. Tyst!...

BRÖDET, *harmset*. Jag fäster mig inte vid hvad han säger... Jag sade alltså: Ni får inte längre höra mig, ni får inte längre se mig i min lefvande gestalt... Edra ögon skola tillslutas för tingens osynliga lif, men jag skall alltid finnas i

bingen, på hyllan, på bordet bredvid soppan, jag, som — jag vågar säga det — är människans trognaste bordskamrat och äldsta vän . . .

ELDEN. Nå än jag då?

LJUSET. Minuterna gå. Snart slår den timme, då vi åter träda in i tystnaden . . . Skynda er att taga farväl af barnen!

ELDEN, störtar fram. Jag först! . . . (Han omfamnar och kysser barnen häftigt.) Adjö, Tytyl och Mytyl! . . . Adjö, mina kära små barn! . . . Kom ihåg mig, om ni någonsin behöfver någon till att tända något . . .

MYTYL. Aj, aj! . . . Han bränner mig!

TYLTYL. Aj, aj! . . . Han sveder min näsa!

LJUSET. Så, inte så häftigt, kära Eld! . . . Det är inte din spis, du har att göra med . . .

VATTNET. En sådan idiot!

BRÖDET. Han har ingen uppfostran!

VATTNET, närmar sig barnen. Jag skall famna er helt mjukt, mina barn, utan att göra er något illa . . .

ELDEN. Akta er, det är vått!

VATTNET. Jag är kärleksfull och blid. Jag är god mot människors barn . . .

ELDEN. Och de som drunkna?

VATTNET. Håll af mina Källor, lyssna till mina Bäckar . . .
Jag är alltid tillstädes . . .

ELDEN. Ja, och öfversvämmar allt . . .

VATTNET. När ni sätter er om kvällarna vid källornas rand — det finns många här i skogen — så försök att förstå hvad de försöka att säga . . . Jag förmår ej mer . . . Tårarna kväfva min stämma och hindra mig att tala . . .

ELDEN. Det märks då alls inte . . .

VATTNET. Tänk på mig, när ni ser karaffinen . . . Ni finner mig också i kannan, i cisternen, i vattenledningen . . .

SOCKRET, af naturen skenheligt och sliskigt. Om det är kvar någon liten plats i ert minne, så kom ihåg, att min närvaro stundom var ljuf för eder . . . Jag kan inte säga mer . . . Tårar äro oförenliga med mitt temperament och göra mig mycket illa, när de falla på mina fötter . . .

BRÖDET. Jesuit!

ELDEN, bjäbbigt. Bröstsocker! Karameller! Sockerpullor!

TYLTYL. Men hvar har Tylette och Tylo tagit vägen? . . .
Hvad har de för sig? . . .

(I detsamma höras gälla skrik af Katten.)

MYTYL, orolig. Det är Tylette, som gråter! . . . Det är någon, som gör honom illa! . . .

(Katten kommer inspringande helt tilltufsad och söndersliten och håller näsduken för kinden, som om han hade tandvärk. Han utstöter vredgade jämmerrop och följes hack i häl af Hunden, som trakterar honom med »danska skallar», knytnäfslag och sparkar.)

HUNDEN, slår Katten. Där, du! . . . Har du fått nog nu? . . .
Vill du ha mer kanske? . . . Där har du!

LJUSET, TYLTYL och MYTYL, skynda fram för att skilja dem åt.
Tylo! . . . Är du tokig? . . . Jag har väl aldrig sett maken! . . . Couche! . . . Vill du låta bli! . . .
Vänta! . . . Vänta! . . .

(Man lyckas slutligen skilja dem åt.)

LJUSET. Hvad är det frågan om? . . . Hvad har hänt?

KATTEN, gråter och torkar sig i ögonen. Det är han, nådiga Ljus . . . Han har okvädat mig, han har lagt spik i min soppa, han har ryckt mig i svansen och slagit mig, och jag har ingenting gjort, ingenting alls! . . .

HUNDEN, härmande honom. **Ingenting alls! Ingenting alls!...**
 (Halfhögt och skadeglåd.) Du fick i alla fall, och
 ordentligt ändå, och mer ska du få!

MYTYL, sluter Katten i sin famn. Min stackars Tylette, säg
 mig hvar du har ondt... Jag skall gråta jag
 också...

LJUSET, till Hundén, strängt. Ert uppförande är så mycket
 simplare, som ni för detta sorgliga skådespel
 valt just ett ögonblick, som i sig själf är
 sorgligt nog, det ögonblick då vi måste skiljas
 från dessa stackars barn...

HUNDEN, plötsligt sig lik igen. Skiljas från barnen?

LJUSET. Ja, den timme, ni vet, skall nu slå... Vi skola
 åter tråda in i tystnaden... Vi skola ej längre
 kunna tala med dem...

HUNDEN, utstöter plötsligt riktiga tjut af förtviflan och kastar sig öfver
 barnen, som han öfverhopar med våldsamma ömhetsbety-
 gelser. Nej, nej!... Det vill jag inte!... Det
 vill jag inte!... Jag skall alltid tala!... Du
 skall ju förstå mig nu, min lilla gud?... Ja,
 ja, ja!... Och vi ska säga allt, allt, allt till
 hvarandra!... Och jag skall bli så snäll!...
 Och jag skall lära mig att läsa och skriva
 och spela domino!... Och jag skall alltid
 hålla mig ren och snygg!... Och jag skall
 aldrig mer stjäla någonting i köket... Vill
 du, att jag skall göra något märkvärdigt?...
 Vill du, att jag skall ge Katten en kyss?

MYTYL, till Katten. Och du, Tylette?... Har du ingenting
 att säga oss?...

KATTEN, snörpig, sfinxlik. Jag håller af er båda två så myc-
 ket som ni förtjänar...

LJUSET. Ja, kära barn, nu skall också jag i min tur gifva er min sista kyss...

TYLTYL och MYTYL, hänga sig fast i Ljusets klädnad. Nej, nej, nej, goda Ljus!... Stanna här hos oss!... Pappa säger ingenting... Vi ska tala om för mamma, att du har varit snäll...

LJUSET. Ack, jag kan inte... Denna port är stängd för oss, och jag måste lämna er...

TYLTYL. Hvart skall du gå så ensam?

LJUSET. Inte så långt, barn... Bara bort till tingens tystnads land...

TYLTYL. Nej, nej, jag vill inte det!... Vi gå med dig!... Jag skall säga till mamma...

LJUSET. Gråt inte, mina kära små barn... Jag har ingen röst som vattnet; jag har bara mitt sken, som Människan icke hör... Men jag vakar öfver henne till dagarnas slut... Kom väl ihåg, att det är jag, som talar till er i hvarje månstråle, som dallrar blek, i hvarje stjärna, som ler, i hvarje morgonrodnad, som purprar skyarna, i hvarje lampa, som tändes, i hvarje god och ljus tanke i eder själ... (Klockan slår åtta bakom muren.) Hör!... Timmen slår... Farväl!... Porten öppnas... Gå in, gå in, gå in!...

(Hon skjuter in barnen genom den lilla porten, som öppnat sig på glänt och som sluter sig efter dem. — Brödet torkar en förstulen tår; Sockret, det gråtande Vattnet och de öfriga fly skyndsamt och försvinna till höger och vänster. Tjut af Hunden bakom kulisserna. Scenen står ett ögonblick tom, hvarefter den dekoration, som föreställer muren med den lilla porten, öppnar sig på midten för der sista tablån.)

Tionde tablån.

Uppvaknandet.

Samma interiör som i första tablån, men allting — väggarna, stämningen — förefaller nu som genom förtrollning ojämförligt mycket nyare, gladare och mera leende. — Dagsljuset silar sig muntert in genom alla springor i de stängda fönsterluckorna.

(Till höger längst in i rummet ligga Tytyl och Mytyl försänkta i djup sömn i sina båda små sängar. — Katten, Hunden och Föremålen hafva samma platser som i första tablån före féens ankomst. — Mamma Tyl kommer in.)

MAMMA TYL, skålmaktigt grälände. Upp med er nu, små sjusofvare! . . . Skäms ni inte? . . . Klockan har slagit åtta, och solen är redan högre än skogen! . . . Åh, hvad de sofver! . . . (Hon böjer sig ned och kysser barnen.) De är som små rosenknoppar . . . Tytyl luktar lavendel och Mytyl konvalje . . . (Kysser dem åter.) Hvad barn är för en glädje! . . . Men inte kan de få ligga och snusa till fram på förmiddagen . . . Man får inte uppfostra dem till lättingar heller . . . För resten har jag hört, att det inte alls är hälsosamt . . . (Skakar litet sakta på Tytyl.) Hör du? . . . Tytyl . . .

TYLTYL, vaknande. Hva'? . . . Ljuset? . . . Hvar är Ljuset? . . . Nej, nej, gå inte . . .

MAMMA TYL. Ljuset? . . . Ja, det är nog här . . . Har varit här länge . . . Det är ljusan dag, fast luckorna är stängda . . . Vänta, skall jag öppna dem . . . (Hon slår upp fönsterluckorna. Det bländande dagsljuset

flödar in i rummet.) Så där ja!... Hvad är det med dig?... Du ser alldeles yrvaken ut...

TYLTYL, gnuggande sig i ögonen. Mamma, mamma!... Är det du?

MAMMA TYL. Ja, visst är det jag... Hvem skulle det eljest vara?

TYLTYL. Det är du... Ja, visst är det du!...

MAMMA TYL. Ja, nog är det jag... Jag har inte bytt om ansikte i natt... Hvarför ser du då på mig så förvånad?... Kanske min näsa sitter avvigt, hva'?

TYLTYL. Å, hvad det var roligt att se dig igen, mamma!... Det är så länge, länge sedan!... Jag får lof att ge dig en kyss genast... En till, en till, en till!... Och det här är ju min säng!... Jag är ju hemma!

MAMMA TYL. Hvad går åt dig?... Är du inte vaken?... Du är väl aldrig sjuk?... Räck ut tungan, får jag se... Sesä, stig opp och kläd på dig...

TYLTYL. Nej se, jag är i skjortan!...

MAMMA TYL. Tacka för det!... Ta nu på dig dina byxor och din lilla jacka... De ligger där på stolen...

TYLTYL. Har jag gjort hela resan i den här kostymen?

MAMMA TYL. Hvilken resa?

TYLTYL. Joo, i fjol...

MAMMA TYL. I fjol?

TYLTYL. Ja visst!... I julas, när jag reste...

MAMMA TYL. När du reste?... Du har ju inte varit ur rummet... Jag lade dig i går kväll, och nu kommer jag in till dig på morgonen... Du har alltså drömt allt det där?

TYLTYL. Nej, mamma förstår inte... Det var i fjol, när jag reste härifrån med Mytyl, féen, Ljuset — hon är snäll, må du tro! — Brödet, Sockret, Vattnet och Elden. De slogs hela tiden... Du är väl inte ledsen på mig, mamma?... Du har väl inte längtat efter oss för mycket?... Och hvad sa' pappa?... Jag kunde inte säga nej... Jag skref ett par rader och förklarade det...

MAMMA TYL. Hvad pratar du?... Du är sjuk, det är säkert, eller också soffer du ännu... (Hon ruskar om honom helt vänligt.) Så, vakna nu, pojke... Nåå, känns det bättre?

TYLTYL. Men mamma, jag försäkrar dig... Det är du, som soffer ännu...

MAMMA TYL. Soffer jag ännu?... Som varit oppe sen klockan sex?... och städat och eldat?

TYLTYL. Fråga Mytyl, om det inte är sanning... Vi ha varit ute för äfventyr, må du tro, mamma!...

MAMMA TYL. Mytyl?... Hur så?...

TYLTYL. Hon var med... Vi ha träffat farfar och farmor...

MAMMA TYL, mer och mer förbryllad. Farfar och farmor?

TYLTYL. Jaha, i Minnets land... Det låg på vår väg... De är döda, men de mår bra... Farmor bjöd oss på god plommontårta... Och småsyskonen sedan, Robert, Jean — och hans snurra! — Madeleine och Pierrette och Pauline och Riquette...

MYTYL. Riquette kan inte gå ännu!

TYLTYL. Och Pauline har kvar sin blemma på näsan...

MAMMA TYL. Har ni fått tag i nyckeln till skåpet, där pappa har sin konjaksflaska?

TYLTYL. Har pappa en konjaksflaska?

MAMMA TYL. Gå litet på golvet, så jag ser, om du kan gå rakt... (Tyltyl lyder.) Nej, det är inte det heller... Herre Gud, hvad kan det vara åt dem?... Jag mister dem väl liksom de andra!... (Ropar, plötsligt förfärad.) Pappa Tyl! Pappa Tyl!... Kom, kom!... Barnen är sjuka!...

(Pappa Tyl kommer in mycket lugn, med en yxa i handen.)

PAPPA TYL. Hvad är det?

TYLTYL och MYTYL, skynda gladt fram för att kyssa fadern. Nej se pappa!... Det är pappa!... God dag, pappa!... Har det varit ett godt arbetsår för dig?

PAPPA TYL. Hvad?... Hvad vill det här säga?... Inte ser de sjuka ut?... De är ju krya som vinterny...

MAMMA TYL, gråtmildt. Det är inte att lita på... Det går som med de andra... De såg så krya ut också ända till slutet... Och så tog Gud dem ifrån oss... Jag vet inte, hvad det är med dem... Jag lade dem ju så lugnt och stilla i går kväll, och nu, när de vaknar, är allting på tok... De vet inte, hvad de säger. De talar om en resa... De har sett Ljuset och farfar och farmor, som är döda men mår bra...

TYLTYL. Men farfar har sitt träben likadant...

MYTYL. Och farmor har sin reumatism...

MAMMA TYL. Du hör?... Spring efter doktorn!

PAPPA TYL. Ånej, än är de inte döda... Vi ska väl se...

(Det bultar på förstudörren.) Kom in!

(Grannhustrun, en liten gumma, som liknar féen i första akten, kommer in, stödd på en käpp.)

GRANNHISTRUN. God dag och god jul alla här inne!

TYLTYL. Det är féen Bérylune!

GRANNHISTRUN. Jag kommer för att låna lite eld till min julsoppa... Det är friskt ute i dag... God dag, barn, hur mår ni då?...

TYLTYL. Goda fru fé Bérylune, jag har inte funnit Fågel blå...

GRANNHISTRUN. Hvad säger han?

MAMMA TYL. Ja, tala inte om det, fru Berlingot... De vet inte, hvad de pratar... De har varit så där dana, sen de vaknade i dag... De har väl ätit något, som inte var bra...

GRANNHISTRUN. Jaså, Tytyl, känner du inte igen mor Berlingot, som bor här bredvid?

TYLTYL. Joo... Ni är féen Bérylune... Ni är väl inte ond på mig?

GRANNHISTRUN. Béry... hvad för något?

TYLTYL. Bérylune.

GRANNHISTRUN. Berlingot menar du...

TYLTYL. Bérylune eller Berlingot, som frun vill... Men Mytyl vet...

MAMMA TYL. Det är det värsta, att Mytyl också...

PAPPA TYL. Bah!... Det går öfver!... Jag skall ge dem ett par hurringar, så...

GRANNHISTRUN. Nej, bry sig inte om det; det tjänar ingenting till... Jag vet hvad det är, jag... Det är bara litet drömyg... De har nog sofvit i en månstråle... Min lilla flicka, som är så sjuk, hon är ofta på det där viset...

MAMMA TYL. Ja, hur är det med din lilla flicka?

GRANNHISTRUN. Ömsom si och ömsom så... Hon orkar inte vara oppe... Nog vet jag, hvad som skulle göra henne frisk... Hon bad mig inte

längre sen än i morse, att hon skulle få det till julklapp... Det är en idé, hon har...

MAMMA TYL. Ja, jag vet, det är Tylytys fågel... Nåå, Tylytyl, skall du inte låta den stackars lilla flickan få den ändå till slut?

TYLTYL. Hvad då, mamma?

MAMMA TYL. Din fågel... Du gör ju ingenting med den... Du tittar aldrig åt den en gång... Och hon har längtat så länge efter den!...

TYLTYL. Min fågel, ja... Hvar är han?... Jo, se där är ju buren!... Ser du buren, Mytyl?... Det var den, som Brödet bar... Ja visst, det är densamma, men det är bara *en* fågel... Han måtte ha ätit upp den andra?... Men se!... Han är blå!... Men det är min turturdufva!... Men hon är mycket blåare än när jag reste!... Det här är ju Fågel blå, som vi har sökt!... Vi har varit så långt, och så fanns han här!... Det var verkligen lustigt!... Ser du fågeln, Mytyl?... Hvad tror du Ljuset skulle säga?... Jag skall ta ner buren... (Han stiger upp på en stol och tar ner buren, som han lämnar till grannhustrun.) Se här, fru Berlingot... Han är inte alldeles blå ännu... Det kommer, skall ni se... Men gå genast med honom till er lilla flicka!...

GRANNHISTRUN. Nej, verkligen?... Ger du mig den så där med detsamma och för ingenting?... Herre Gud, hvad hon skall bli glad!... (Kysser Tylytyl.) Jag måste ge dig en kyss!... Nu går jag!... Nu går jag!...

TYLTYL. Ja, skynda på... Det är somliga, som byter om färg...

GRANNHISTRUN. Jag kommer igen och talar om, hvad hon sa'.

(Hon går.)

TYLTYL, efter att länge ha sett sig omkring. Pappa och mamma, hvad har ni gjort med allting här hemma? Det är detsamma, men det är vackrare...

PAPPA TYL. Är det vackrare, säger du?

TYLTYL. Ja visst, allting är nymåladt och omsedt, allting glänser och är så fint... Det var inte så i fjol...

PAPPA TYL. I fjol?...

TYLTYL, går till fönstret. Och skogen!... Så stor och så vacker!... Den är alldeles som ny!... Så lyckligt vi har det här!... (Går och öppnar brödbingen.) Hvar är Brödet?... Jaså, där ligger det så stilla... Och se Tylo!... God dag, Tylo, Tylo!... Ah, du var duktig!... Minns du i skogen?

MYTYL. Och Tylet?... Han känner nog igen mig, men han kan inte tala längre...

TYLTYL. Bästa herr Bröd... (Tar sig med handen i pannan.) Jaså, jag har inte längre diamanten! Hvem har tagit min lilla gröna hatt?... Nåja, inte för jag behöfver den mer... — Å, se Elden... Han är bra!... Han skrattar och sprakar bara för att reta Vattnet... (Springer bort till vattenbehållaren.) — Och se Vattnet?... God dag, Vatten!... Hvad befalls?... Det talar alltid, men nu förstår jag det inte längre lika bra...

MYTYL. Jag ser inte Sockret...

TYLTYL. O, hvad jag är lycklig! Hvad jag är lycklig!

MYTYL. Jag med! Jag med!

MAMMA TYL. Hvad hoppar och dansar de för så där?

PAPPA TYL. Låt dem vara, du, och var inte orolig... De leker, att de är lyckliga...

TYLTYL. Jag tyckte mest om Ljuset... Hvar är hennes lampa? Få vi tända den?... (Ser sig än en gång omkring.) O, hvad allting är vackert, och så glad jag är!

(Det klappar på förstudörren.)

PAPPA TYL. Kom in!

(Grannhustrun kommer in, ledande vid handen en ljus, underbart vacker liten flicka, som håller Tylyls turturdufva i sin famn.)

GRANNHISTRUN. Här ser ni underverket!

MAMMA TYL. Det är inte möjligt!... Kan hon gå?

GRANNHISTRUN. Hon går!... Det vill säga hon springer, hon dansar, hon flyger!... När hon fick se fågeln, tog hon ett enda skutt fram till fönstret för att se i ljuset, om det verkligen var Tylyls turturdufva... Och sedan vips ut på gatan!... Det var knappt jag kunde följa med...

TYLTYL, närmar sig, förvånad. Å, hvad hon är lik Ljuset!

MYTYL. Hon är mycket mindre...

TYLTYL. Ja visst!... Men hon växer...

GRANNHISTRUN. Hvad säger de?... Är de sig inte lika ännu?

MAMMA TYL. Det är bättre. Det håller på att gå öfver... När de har fått äta frukost, kommer det inte att märkas...

GRANNHISTRUN, för den lilla flickan fram mot Tytyl. Se så, lilla vän, gå och tacka Tytyl...

(Tytyl drar sig ett steg tillbaka, plötsligt förskrämd.)

MAMMA TYL. Nå, Tytyl, hur är det fatt med dig?... Är du rädd för den lilla flickan?... Gif henne en kyss!... En stor kyss!... Å, bättre!... Du, som annars är så käck!... En till!...

Men hvad är det med dig?... Du ser nästan gråtfärdig ut...

(Tytyl, som tafatt och förläget kysst den lilla flickan, står ett ögonblick orörlig framför henne, och de båda barnen se på hvarandra utan att säga något. Sedan smeker Tytyl fågeln på hufvudet.)

TYLTYL. Är han nog blå?

DEN LILLA FLICKAN. Ja då. Jag är så glad...

TYLTYL. Jag har sett blåare... Men de alldeles blå, vet du, dem kan man inte fånga, hur man än bär sig åt...

DEN LILLA FLICKAN. Det gör ingenting. Han är så vacker...

TYLTYL. Har han ätit något?

DEN LILLA FLICKAN. Inte än... Hvad äter han?

TYLTYL. Allt möjligt: korn, bröd, majs, insekter...

DEN LILLA FLICKAN. Hur äter han?

TYLTYL. Med näbben. Du skall få se; jag skall visa dig...

(Han vill taga fågeln ur flickans händer. Denna gör instinktivt motstånd, och turturdufvan, som känner sig mindre stadigt fasthållen, flaxar sig lös och flyger bort.)

DEN LILLA FLICKAN. Mamma!... Han flög!

(Hon brister ut i snyftningar.)

TYLTYL. Det gör ingenting... Gråt inte... Jag skall ta fatt på honom! (Gående fram mot rampen och vändande sig till publiken.) Om någon skulle finna honom, så var god och ge honom åt oss!... Vi behöfver honom för att vara lyckliga i framtiden...

tan

gon-
utan

vet
bär

rac-

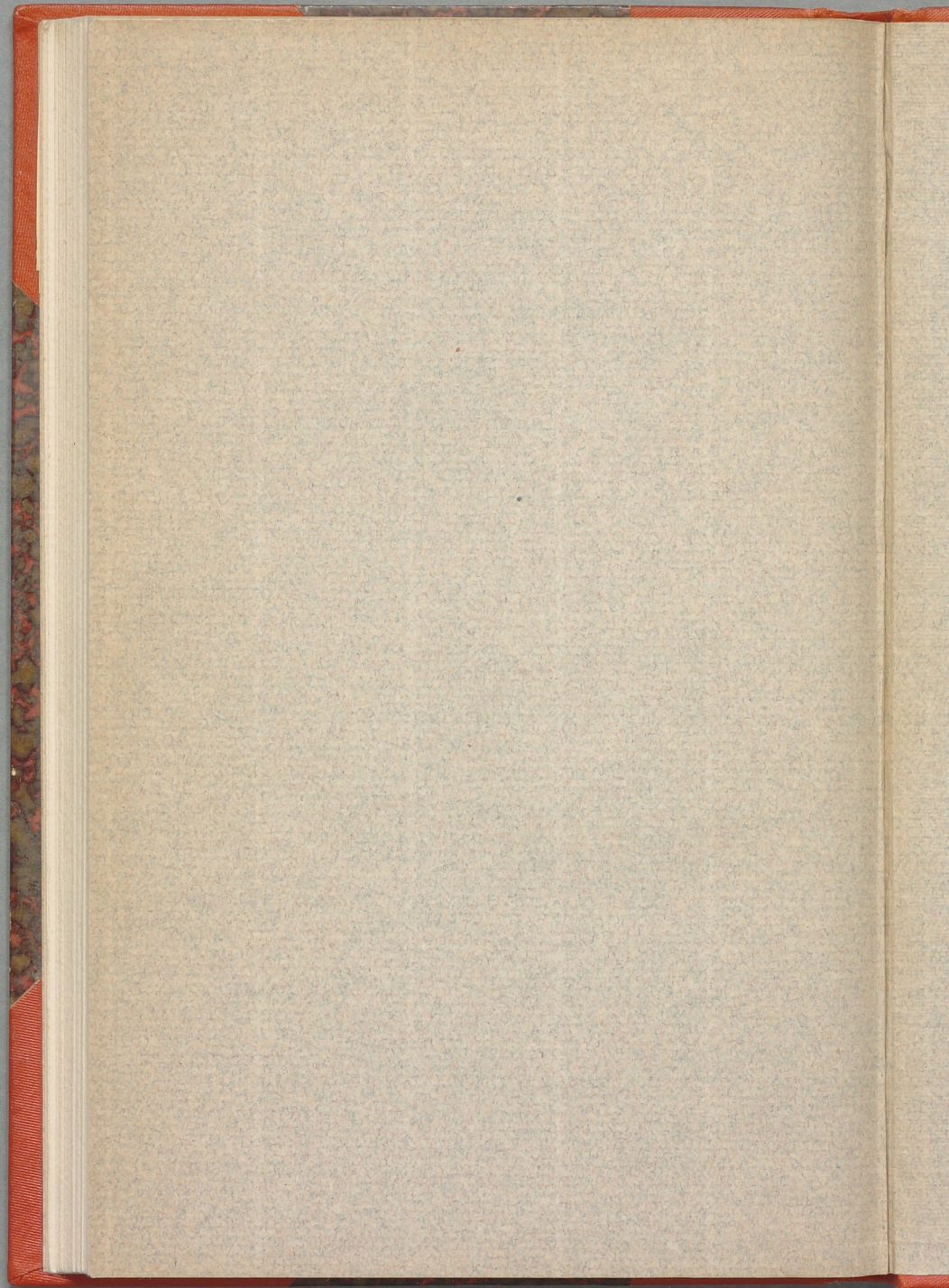
visa

ktivt
llen,

l ta

vän-
inna

...
ga i

Kungl. biblioteket, Stockholm

50001

000 134 740

www.books2ebooks.eu